

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 22:40
za pol leta " " 11:20
za četrt leta " " 5:60
za en mesec " " 1:90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petlitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemski nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 6 strani.

Slovenski pevovodje in organisti.

Na včerajšnjem ustanovnem shodu »Društva organistov in cerkvenikov« se je zgodilo nekaj nepričakovane. Organisti in cerkveniki so se ločili in bodo imeli odslej vsak stan svojo organizacijo. To je dejstvo, s katerim se mora računati. Kakor je pokazal prvi dan novega društva pevovodij in organistov, bo ta nova organizacija ne le za stan koristna, ampak bo razvoju naše glasbe podala pravo konkretno podlago, ki je doslej še ni bilo. Imeli smo doslej samo pevsko in glasbeno društva, prave stanovske organizacije pevovodij in samostojnih glasbenikov, ki bi res družila ves stan, doslej ni bilo. In vendar se bo moral glasbeni napredek razviti na tem temelju, kajti s pevovodji in organisti pri nas glasba stoji in pade.

To organizacijo si mislimo na širši podlagi in z obširnejšim delokrogom, nego se je izpočetka mislilo. Društvo pevovodij in organistov bodi v prvi vrsti podporno društvo, ker tega je zdaj najbolj treba. Skrbeti mu je, da doseže za svoje člane starostno zavarovanje, kakor ga dobe zasebni uradniki. S tem se pridobi za našo glasbo mnogo krepkih talentov, ki morajo obrniti umetnostni hrbet, ravno ker nimajo zagotovljene eksistence.

Društvo bodi na zunaj uradni predstavnik naših glasbenikov, ki doslej niso imeli takega priznanega središča in ognjišča. Ako se bodo iz javnih sredstev dajale kake podpore za povzdigo glasbene umetnosti, ako se bodo dajale umetniške štipe, če se bodo izdajale potrebne publikacije, imamo tukaj organizem, na katerega se lahko opremo. Iz gojencev »Cecilijinega društva« so izrastli možje, ki razvijajo dalje sprejeta dobra semena. Upamo, da bo ta organizacija obče koristna in bo prevzela okvir strogo cerkvene delavnosti.

Že zdaj opazujemo, da naši organisti po deželi z veseljem in z uspehom delujejo tudi v katoliških izobraževalnih društvih kot učitelji petja. Tako delujejo vzgojno na našo mladino in bistrijo med ljudstvom umetniški čut. S tem pa, ker so v dotiki z

ljudstvom, pa poznajo tudi najbolj ljudske glasbene potrebe, in od njih bomo dobili dobrih skladb za ljudsko petje. Naj se društvo loti tudi tega delovanja, in zaslužilo si bo našo hvaležnost in podporo vseh naših somišljenikov.

Pa tudi za svoje lastne člane naj skrbi društvo. Dviga jim naj izobrazbo, da dobe o svoji umetnosti širši in temeljitejši pojem nego ga morejo dobiti v kratkih šolskih letih. Človek se uči celo življenje, a imeti mora sredstva za to. Društvo naj nabavlja taka sredstva z zbirko muzikalij in literarnih del. Kakor se je v osebnih razgovorih takoj omenilo, bi kazalo izdati slovensko zgodovino glasbe, ker se tako dela tujih literatov našim organistom večinoma nepristopna, a znanje v tem oziru nujno potrebno. Tako bo gnotna korist združena tudi z duševno in bo dvignila ugled vsemu stanu. Le s samopomočjo in lastnim skupnim delom je to mogoče.

Upamo, da se sedaj, ko je ustvarjeno skupno ognjišče, zberó vsi slovenski pevovodje in organisti v eni stanovski organizaciji. Navdušenost, ki je prvi dan vladala med našimi glasbeniki, naj se ne ohladi, ampak naj rodi lep sad v korist celemu stanu in umetniškemu napredku našega ljudstva! L.

Aehrenthal in Rusija.

Varšava, meseca februarja.

Izjava barona Aehrenthala še vedno ne da mirno spati ruskim politikom in ruskemu tisku. Govori se, da pride v dumi do interpelacije, kaj namerava vlada storiti v očiščeni novemu položaju, storjenemu v sled izjave avstrijskega zunanjega ministra. Nesporo je, da bo imela ruska vlada pri čuvanju ruskih koristi na Balkanu veliko večino dume na svoji strani.

V »Nov. Vremenu« se predbaciva v članku »Bližnji Vstok in obča politika Rusije« Avstriji grdo nevhvaležnost za leto 1848. in pozneje usluge. Zdaj, ko ne velja več kurs Aleksandra III., se je Avstrija zvezala za hrbtno drugih velesil s Turčijo, in sicer pod vplivom iz Berlina, kjer se deluje z vsemi silami na to, da Nemčija zamore podaljšati svojo železnico do Bagdada ter tako dobiti v roke vso Malo Azijo. Iz želje, zvezati nemške železnice z egejskim morjem, nastal je nemško-avstrijski

načrt železniške zveze s turškimi in grškimi progami. Da bi Anglija ne nasprotovala izvršenju teh dalekosežnih ciljev, obdeluje se angleško javno mnenje na vse načine. V Londonu se govori, da hoče Nemčija za vedno jamčiti za neodvisnost Holandske. To bi bila protiusluga za zaželeno popustljivost Anglije na Balkanu in v Mali Aziji. Turčiji pa se hoče Nemčija odkupiti s tem, da ne bi zahtevala izvedenja reform v Makedoniji in da bi ji pustila svobodne roke nasproti Perziji.

Nemčijo čaka sijajna bodočnost; ona si prisvoji Holandsko, Belgijo in Dansko, morda tudi nemške avstrijske dežele. Načrti Nemčije so torej obširni in računani za daljno bodočnost; ako jih izvrši, doseže Nemčija takšno moč, da bo njena beseda veljala povsod kot zakon. Ako bi Rusija potrebovala pomoči od zunaj, v stanu je nuditi ji isto edino le Nemčija — ne Anglija, ne Avstrija ali katera druga velesila.

Člankar vpraša rusko diplomacijo, da-li bo kos težavnemu položaju, v katerem se Rusija nahaja vsled nove konstelacije. Bodočnost je nejasna, negotova in nevarna, in sicer zaradi skrivnostnosti ruske diplomacije. Rusko občinstvo nikdar ne ve, kaj pripravlja in kakšne korake je storilo rusko ministrstvo zunanjih poslov. Morda je glede balkanskih železnic doseglo za uslugo — protiuslugo? G. Izvoljskij pušča ljudstvo v temi glede pogodbe z Japonsko; dotična poluoranžna knjiga ne pove dovolj. Tudi glede pogodbe z Anglijo ni v javnosti nobene jasnosti. V tej temni igri tiči nevarnost.

Naj dodam nekaj opazk. Na bogate holandske kolonije v indijskem arhipelagu je menda mislil cesar Viljem II., ko je izustil klasične besede: Bodočnost Nemčije leži na morju. Holanci, istokrvni in isteje jezika, narečja, kakor Nemci, posneli so iz rusko-japonske vojne nauk, da jim ne bo mogoče ohraniti svojih kolnij brez mogočnega zaščitnika. Nemčija je za nje pač najprirodnejše zavetišče. Po zgodovini, ekonomskih razmerah in velikem delu prebivalstva sorodne Belgije bi Holancem ne bilo pretežko pritegniti nase. Nemška zveza bi se na ta način pomnožila za 13 milijonov ljudstva, kakošnega, o tem priča burska vojna. Po zgledu Holandske ravnala bi se, hočeš nočeš, prejalislej tudi Danska. In če se to zgodi, se bo Nemčija lahko kosala na morju tudi z mogočno An-

glijo. Taki prevdarki rojijo mnogim Rusom po glavah in jih silijo k sklepu, da bi bilo za Rusijo mnogo pametnejše, če bi se oklenila Nemčije, ter združena z Avstrijo in Francijo predvsem skrbela v mirnem zatišju za ureditev notranjih neredov, da se svetu vrne vera v njeno moč.

Ako se Nemčiji posreči pritegniti k zvezi še Zedinjene države severoameriške, ni se Rusiji bati niti japonsko-angleške zveze. Do tega pa je še seveda daleč, kajti slepo germanofobstvo je na Ruskem še v cvetu in ruski politiki so mnogo bolj dostopni hipnim utisom, nego računajoči Angleži, ki dobro vedo, zakaj so sklenili z rusko vlado misteriozno pogodbo.

Vse te debate in razprave o zunanji politiki Rusije v ruskem časopisju pričajo o veliki disorientaciji, ki je seveda nujna posledica po ruskojaponski vojski oslabljenega vpliva nekdanje poleg Angleške vodilne velesile.

Vollno gibanje.

Shod na Robu.

V sredo zjutraj je bil volivni shod v Robu. V župnišču se je zbralo toliko volivcev, da je bila soba polna. Kandidat Bartol je bil zadržan in se je brzojavno opravičil. Predsednik shoda je bil župnik T. Zabukovec. Govorila sta dr. poslanec Fr. Jaklič in Iv. Baloh. Prebrale so se resolucije, v katerih se izreka »Slovenskemu klubu«, predsedniku g. dr. Šusteršiču in domačemu poslancu g. Fr. Jakliču zahvala in zahteva, da se mladina na srednjih in ljudskih šolah vzgaja v versko-nravnem duhu.

Narodovi »trilerji«.

Res zabavno je čitati sedaj »Slovenski Narod«. Vsakdo mora poznati, da se naša stranka pri sedanjih volitvah res prizanesljivo obnaša. Postavila je kandidate samo v okrajih, ki so njena gotova last, v drugih okrajih pa še svojih kandidatov ni postavila. Ker so se pa v teh okrajih pojavili samostojni kandidati, je sedaj »Narod« ves izven sebe, kakor bi bila komanda iz »Narodu tiskarne« v silni nevarnosti. Iz vse »Narodove« pisave se vidi, da se »Narodu« gre samo za to komando, ne pa za gospodarsko korist okrajev. Posebno zabavo pa smo imeli včeraj, ko se je dr. Triller v »Narodu« spravil na samostojne

LISTEK.

Dijamanti kralja Salomona.

Angleški spisal Rider Haggard, posl. J. M. (Dalje.)

»Gotovo si blazen, ko govoriš kaj takega,« je rekel stari vojak začudeno.

»Ti misliš tako; poglej, pokazati ti hočem, o moj stric.«

»Jaz sem Ignosi, postavni kralj Kukuancev.«

In nato je z enim samim gibom odvezel moocha ali pas od svojih ledij in stal pred nami gol.

»Poglej,« je rekel, »kaj je to?« in pokazal je na znamenje velike kače, ki je bila v modri barvi tetovirana okolu pasu in katere rep je izginil v njenih odprtih ustih.

Infadoos je debelo gledal in se nato zgrudil na zemljo.

»Koom! Koom!« je vzkliknil, »sin mojega brata je, kralj je.«

»Ali vam nisem povedal tega, stric? Vstanite, nisem še kralj, toda s tvojo pomočjo in s pomočjo teh treh pogumnih belih mož, ki so moji prijatelji, upam, da postanem. Toda stara ženska Gagool je ime-la prav; po deželi bodo tekli potoki krvi in njena naj teče z njimi, kajti ona je s svo-

jimi besedami umorila mojega očeta in pregnala mojo mater. In sedaj, Infadoos, izberi. Ali hočeš položiti svoje roke med moje in biti moj pristaš? Ali hočeš deliti z menoj nevarnost, ki leže pred menoj ter mi pomagati, da preženem tega zatiralca in morilca, ali nočeš? Izvoli!«

Stari mož je položil svojo roko na svojo glavo in pomislil. Nato je vstal, stopil tja, kjer je stal Umbopa ali pravzaprav Ignosi, pokleknil pred njim in prijel za njegovo roko.

»Ignosi, postavni kralj Kukuancev, jaz polagam svojo roko med tvoje roke in sem tvoj do zadnjega zdihljaja. Ko si bil še dete, sem te ljubkoval na svojih kolnih, sedaj pa naj moja stara roka udari za tebe in prostost.«

»Dobro, Infadoos, ako zmagam, bodeš prvi mož v kraljestvu za kraljem. Ako nimam sreče, boš samo umrl, in smrt itak ni več daleč od tebe. Vstanite, stric.«

»In vi, beli možje, ali mi hočete pomagati? Kaj morem ponuditi vam? Bele kamene, ako zmagam in jih morem najti, dobili jih bode, kolikor jih bode le mogli nesti odtod. Ali vam to zadostuje?«

Prevedel sem njegove besede.

»Povej mi,« je odgovoril Sir Henry, »da krivo sodi Angleža. Bogastvo je dobro, in ako nam pride na pot, ga bomo vzeli; toda gentleman ne prodaja samega sebe za bogastvo. Kar se mene tiče, rečem

tole. Vedno sem imel rad Umbopo, in kolikor je v moji moči, mu bom pomagal. Zelo prijetno bode poskusiti poravnati račune s tem krvoločnim vragom Twalo. Kaj pravita ti, Good in vi, Quatermain?«

»No«, je rekel Good v podobi, ki jih rabijo te vrste ljudje, »povejte mu, da je tako neslanje dobro in ogreva srčne mišice, in kolikor se mene tiče, sem njegov. Edina moja želja je, da mi dovolj nositi hlače.«

Prestavil sem ta odgovor.

»Dobro je, prijatelj,« je rekel Ignosi, bivši Umbopa, »in kaj porečeš ti, Maku-mazahn, ali si z menoj, stari lovec, boljši kakor ranjeni bivol?«

Nekoliko časa sem pomisljal in naposled dejal:

»Umbopa ali Ignosi,« sem rekel, »jaz nisem prijatelj revolucij. Mož sem miren in precej neroden sem« (Umbopa se je pri teh besedah smejal), »toda jaz se ravnam po svojih prijateljih. Ti si držal z nami in se pokazal moža, in jaz bom držal s teboj. Toda, pomni, jaz sem trgovec in moram gledati, da živim; zatorej sprejemem tvojo ponudbo glede dijamantov v slučaju, ako ti bomo kedaj mogli pomagati. Še eno stvar: mi smo prišli, kakor ti je znano iskati izgubljenega brata Inkuba (Sir Henryja). Pomagati nam moraš, da ga najdemo.«

»To hočem storiti,« je odgovoril Ignosi, »Stoj, Infadoos, pri znamenju kače okolu mojega pasu, povej mi resnico: Ali

ti je znano, da je prišel kak bel človek v to deželo?«

»Nobeden ni prišel, Ignosi.«

»Ako bi tvoji kedaj videli belega človeka, ali čuli o njem, ali bi bilo tebi znano o tem?«

»Jaz bi gotovo vedel o tem.«

»Torej slišiš, Inkuba,« je rekel Ignosi Sir Henryju, »njega ni bilo tukaj.«

»Dobro, dobro,« je rekel Sir Henry in vzdihnil, »sedaj vem, mislim, da nikdar ni dospel semkaj. Ubogi človek, ubogi človek! Božja volja naj se zgodi!«

»Sedaj pa k stvari,« sem segel v besedo, ker sem hotel, da se izognemo tej mučni zadevi. »Zelo dobro je biti kralj po božjem pravu, Ignosi, toda kako nameravaš zasesti kraljevi prestol?«

»Na to ni lahko takoj odgovoriti, Infadoos, ali imaš morebiti kak načrt?«

»Ignosi, sin strele,« je odgovoril njegov stric, »današnja noč je veliki ples in lov na čarodejce. Mnogo bo izvohanih in usmrtenih, in v srcih mnogo drugih žalost in nesreča in ljuta jeza proti kralju Twalo. Ko bode ples končan, hočem govoriti z uglednimi glavarji, ki bodo zopet govorili s svojimi polki, ako jih morem pridobiti na svojo stran. Najprvo bom mehko govoril z njimi ter jih pripeljal semkaj, da sami vidijo, da si v resnici ti kralj, in jaz mislim, da boš imel do jutri zjutraj do dvajset tisoč kopij na razpolago. Sedaj pa

kandidate za Ljubljano, dr. Gregoriča in dr. Ravniharja. »Slovenec« je za te dve kandidaturi izvedel šele iz »Naroda« in drugih listov in verovali smo v to vest šele ko smo videli po Ljubljani nabite lepake in ko smo izvedeli, da je dr. Gregorič deželnemu odboru uradno naznanil, da kandidira za poslanca.

Ti lepaki so baje posebno razburili dr. Trillerja, razburili tako, da smo se včeraj njegovim trilerjem res morali smejeti. Kdo pa bi se ne smejal, ako čita v »Narodu« črno na belem, da je »starosta slovenske sokolske zveze« zvezan z Nemci in to v listu dr. Tavčarja, ki je kot starosta ljubljanskega Sokola prosjačil za nemške glasove in kot tak imel dolgo vrsto let pisani pakt z Nemci. Ali ni to zabavno? Če bi šlo po »Narodovem« receptu, bi ravno Tavčar moral bliskoma izginiti iz površja slovenske javnosti, in to tembolj, ker je Tavčarjeva zveza z Nemci dejanski obstojala! Triller naj pomni, kako se je držal v Prof-tovi aferi in naj molči! Mi, ki se v ta volilni boj ne vtikamo, bležimo to v zabavo svojim čitateljem. Pa še nekaj moramo zabeležiti: Dr. Ravnihar je naznanil samostojno kandidaturo za Ljubljano. V »Narodu« čitamo sedaj poziv na sokolstvo, naj dr. Ravniharja izbacne. Tega pa res do danes še nismo vedeli, da ne sme noben »Sokol« kandidirati, če mu izrečno ne dovolita dr. Triller in visoko »Narodovo« uredništvo. To moramo beležiti, da bodo naši čitatelji informirani, kako »Narodova« družba razume sokolstvo. — Kakor vemo, na Češkem Sokoli kandidirajo v vseh mogočih strankah, Triller pa pravi, da ima izmed Sokolov na Slovenskem pravico kandidirati samo on. Taka modrost se menda dobi po izprehodih po Golovcu in za tobačno tovarno. Kakor se vidi, »Narodu« samostojni kandidati v Ljubljani niso ljubi. Tudi to le beležimo. Kar se pa tiče vednih očitanih, da je S. L. S. zvezana z Nemci, je na shodu zaupnikov S. L. S. dr. Šusteršič dovolj jasno povedal, da to ni res. Nam je to merodajno. Če »Narod« kaj nasprotnega trdi, le kaže, da ne pozna prav nič položaja, in da bi s takimi lažmi lovil le rad — kaline. Tako nas »Narod« vedno le zabava. Če bomo te dni čitali, da je za brzojavkami Becku, brzojavil dr. Triller tudi sv. očetu v Rim, da se noben »klerikalec« volitev na Kranjskem sploh udeležiti ne sme, se ne bomo prav nič čudili. Tako raznovrstni so namreč »Narodovi« trilerji.

Na lovu na ljubljanske volivce.

»Gospodarski« shod šentjakobskih volivcev se je vršil v četrtek zvečer ob 8. uri v gostilni g. Češnovarja na Dolenjski cesti. Na shodu je bilo okoli 60 ljudi. Videli smo zastopnike tudi drugih mestnih okrajev, kakor za šentpetersko predmestje Rohrmanovega Fikija, dalje zastopnike uslužbencev velikega števila liberalnih odvetniških pisarn, in druge »zastopnike«, tako, da se je lahko šentjakobske volivce seštel na prste. G. nadučitelj Likozar je otvoril shod, kateremu je tudi predsedoval, ter pozdravil »velezaslužnega« g. župana Hribarja in občinske svetovalece. Pravi, da se je povsod kaj storilo, samo za šentjakobski okraj ničesar. Utemeljuje resolucijo, ki jo ob koncu priobčujemo. G. Trstenjak pravi, da so imeli pred tremi dnevi v Trnovem setanek, na katerem se mu je naročilo, naj pozdravi na tem shodu šentjakobske somišljenike in zlasti g. župana. Krivda župana in občinskega sveta ni, ako se ni storilo ničesar. To je krivda

moram iti in poizvedeti ter pripraviti. Po plesu pa pridem zopet, ako bom še živ in ako bomo mi vsi še živi, in potem govorimo dalje. Na vsak način pa bode vojska.«

V tem trenutku je naše posvetovanje prekinil glas, da so prišli odposlanci kralja. Stopili smo k vratom koč in zaukazali, da naj pridejo, in kmalu nato so vstopili trije možje, katerih vsak je nosil svetlo srajco iz verižnega oklepa in krasno bojno sekuro.

»Darila mojega gospoda kralja belim možem iz zvezd,« je razglasil klicar, ki je prišel z njimi.

»Našo hvalo kralju,« sem odgovoril. »Odidi!«

Možje so odšli, mi pa smo z velikim zanimanjem ogledovali oklepe. Bili so najlepše verižno delo, kar smo ga kedaj videli. Cel oklep pa je tvoril množino posameznih členov, katero sta dve roki z lahko pokrili.

Ali izdelujete take stvari tukaj v deželi, Infadoos?« sem vprašal. »Zelo so lepe.«

»Ne gospod, imamo jih še od naših prednikov. Ni nam znano, kdo jih je naredil in le malo jih imamo. Samo oni kraljeve krvi jih smejo nositi. Čarovni plašči

volivcev, ki župana niso informirali in ničesar poročali. Mi smo prijatelji župana in smo zato tukaj, da ga informiramo. Dr. Tavčar mu je naročil, naj ga oprostijo zaradi odsotnosti, ker se je odpeljal iz Ljubljane. Povzdignil bo svoj glas, da bo dobil dolenjski kolodvor važnejši značaj. Obrtna šola bo stala 1.000.000 K, polovico bo prispevala država, zato se moramo pač podvreči zahtevam vlade. Stroški za fundamente obrtne šole na barju bi se pomnožili za 100.000 kron. Strinja se s tem, da se zida na Poljanah manjša ljudska šola, in ena na Prulah. Most na Opekarsko cesto se bo postavil, in ko se bo barje posušilo, se bo povzdignil tudi ta del mesta. — Dr. Triller pravi, da je bila dosedaj v Ljubljani navada, da ljudje niso bili zadovoljni, in prinašali razne novice v časopisih. Toda, to ni bilo primerno. Resnica je, da je bil št. jakobski okraj pastorek med drugimi okraji. Toda temu ni kriv občinski svet, ampak potres. Pametna gospodarska politika razpostavi javna poslopja po celem mestu, in ne vse na en kup. Potezal se bo za obrtno šolo na barju in za decentralizacijo šol. Velike šole nikakor niso dobre. Kar je govoril, govoril je neglede na sedanji politični položaj. On je vedno vsem na razpolago. — Trstenjak predlaga, naj se izreče županu in občinskim svetnikom iskrena zahvala za vse simpatije, ki jih goje do tega okraja. Oglasi se g. obč. svetnik Prosenec, ki pravi, da je dobil vabilo, a zvedel ni, za kaj se gre. Vidi, da se someščani zavedajo, kaj je potreba. Današnja razprava se je vršila tako mirno in stvarno, da ako bi se vedno tako vršilo, bi se marsikaj zgodilo v korist gospodarstva mesta Ljubljane. G. Likozar predlaga sledečo resolucijo: Prebivalci okraja sv. Jakoba združeni z okrajema Trnovo in Krakovo naprosijo župana Iv. Hribarja, da se zavzame v želez. svetu, da se dolenjski kolodvor preuredi v sestavljalni kolodvor; da se sezida obrtna šola na Prulah; da se sezida na Prulah ljudska šola s paralelkama v prvem in drugem razredu. — Pričakujemo pred deželnozbornimi volitvami še več takih shodov, kajti ti shodi so samo liberalne limanice, na katere love svoje kaline. Pred vsakimi volitvami pridejo liberalci, obljubujejo šole, mostove in take stvari na vse strani, potem pa zopet pozabijo na vse. Trstenjaki in Likozarji pa vtihnejo do bodočih volitev. Ljubljancem, ki tega ne vidi, mora imeti mreže na očeh.

Danes zvečer dr. Rus ropota pri »Mraku«, v nedeljo pa prideta Tavčar in Triller v Trnovo in bodeta menda znosila kamenje iz Malih Čolnarskih ulic.

Na Goriškem.

Združeni neodvisni veleposestniki so imeli včeraj posvetovanje, da so postavili novega kandidata namesto odstopivšega L. Bolka. Kandidati združenih veleposestnikov ljudske in agrarne stranke so gospodje: Ignac Kovač v Ajdovščini, Anton Mozetič v Solkanu in Anton Zucchini v Medani. — V izvrševalni odbor so izvoljeni: Anton Klančič, načelnik, Žiga grof Attems, Anton Možetič, Anton Zucchini in Leopold Bolko.

Krvave volitve na Hrvaškem.

Uradni list dolži uredništvo »Srbobrana«, da je nahujskalo ljudstvo v Udmini, da je napadlo radikalce, vsled česar je prišlo do krvavega spopada. Uradni list pravi, da je ljudstvo napadlo radikalce s kamenjem in s strelji iz revolverjev. Ker je

so, katerih ne prodere nobena sulica. Oni, ki ga nosi na sebi, je v boju zelo varen. Kralju se ali zelo dopadate, ali se vas pa zelo boji, drugače bi vam jih ne bil poslal. Nosite jih danes, gospodje.«

Ostali del dneva smo mirno počivali in se razgovarjali o položaju, ki je bil dovolj vznemirljiv. Kmalu je solnce zašlo in na tisoč stražnih ognjev je žarelo in skozi temo smo čuli udarce mnogobrojnih nog in rožljanje tisočernih sulic, ko so korakali polki na svoja odkazana mesta, da se pripravijo za veliki ples. Okolo desetih se je prikazal mesec in ko smo opazovali njegov vzhod, je prišel Infadoos, opravljen v polno bojno obleko in spremljan od straže dvajset mož, da nas popelje na plesišče. Mi smo na njegov nasvet le oblekli verižne oklepe, ki nam jih je poslal kralj; oblekli smo jih pod svojo navadno obleko in smo na svoje začudenje opazili, da niso niti poseben težki niti nerodni. Te jeklene srajce, ki so bile očitno narejene za moške zelo velike postave, so visele nekoliko ohlapno na Goodu in meni, krasne postave Sir Henryja pa so se prijele kakor rokavice. Nato smo opasali okoli pasu naše revolverje in vzeli bojne sekire, ki jih je poslal kralj z oklepom, ter odšli.

(Dalje prihodnjič.)

pa radikalnega kandidata Čanaka v njegovo osebno varstvo spremljala orožniška patrulja in so bili oddani strelji v taki smeri, da so orožniki morali misliti, da so strelji namenjeni njim, so vsled tega rabili orožje proti razgrajacem, katerih eden je obležal mrtev, dočim sta dva težko ranjena. — Tako uradni list. »Agramer Tagblatt« pravi, da ta poluradni komuniké ne more odgovarjati dejstvom, ker je v protislovju s službenimi predpisi za orožnike. Ta bi bila pa res lepa, če bi vsak orožnik smel streljati, ako misli, da kdo kaj proti njemu namerava! Resnica je pač ta, da je okrajni vodja Bogdanovič zapovedal orožnikom streljati, ne da bi bil, kakor zakon veleval, poprej trikrat pozval ljudstvo, da se naj razide! — Ustreljenega Šimuniča so 11. t. m. slovesno pokopali. Iz Gospiča je prišla v Udbino sodna preiskovalna komisija.

CESARJEV JUBILEJ.

»Zeit« poroča, da nemški zvezni vladarji ob priliki jubileja cesarja Franca Jožefa ne bodo prišli na Dunaj, ker cesar sam ne želi, da bi se vršile sijajne in velike slavnosti ter priredbe. Zvezni vladarji bodo cesarju častitali v nenavadno svečani obliki potom lastnoročnih pisem. Nemški cesar pa bo našega cesarja osebnost obiskal in mu častital. Prišel bo spomladi za dva dni na Dunaj in se odtod odpeljal na otok Krk. Princ-regent Luitpold bavarski se bo spomladi na Dunaju mudil celih 14 dni, kralj Friderik Avgust saški pa dva dni. Drugih ne bo.

ITALIJANSKA PRAVNA FAKULTETA.

Italijanska pravna fakulteta bo tudi nazunaj označena tako, da bo njena neodvisnost od vseučilišča očitna. Imenovala se bo »Pravna akademija«, ki ji bo načeloval ravnatelj. — Vest, da se bo pečala z italijanskim vseučiliškim vprašanjem nemška dvanajstotica se od »Deutschnat. Korr.« dementira, ker je ta odsek združenih nemških strank imel poslovati le, ko se je šlo za nagodbo in je s tem ponehalo njegovo delovanje in njegova kompetenca. — Danes se podajo italijanski poslanci k baronu Becku. Izjavili bodo, da so za zdaj z ustanovitvijo pravne akademije na Dunaju zadovoljni, da pa to rešitev smatrajo zgolj za provizorično in slejkoprej stojijo na stališču, da se mora ustanoviti popolno italijansko vseučilišče v Trstu. — Včeraj so zborovali italijanski dijaki ter storili znane radikalne sklepe. Sicer pa so zadovoljni z dunajsko fakulteto, samo če se izjavi, da ima ta stvar le začasni značaj.

SANDŽAKSKA ŽELEZNICA.

»W. Allg. Zeitung« poroča, da je naše ministrstvo za zunanje zadeve že pred več tedni obvestilo običajnim potom berlinske signaturne velevalosti, da namerava zgraditi sandžaksko železnico. To obvestilo so velevalosti, kakor je samoposebi umevno, sprejele. Pogajanja o tem vprašanju sploh mogoča niso, ker ima naša monarhija na podlagi berlinske pogodbe same pravico dogotoviti imenovano železniško zvezo.

MULEY HAFID ZNOREL?

Admiral Philibert poroča, da je glasom poročil, ki so došla v Mazagan, Muley Hafid vsled porazov, prizadetih mu od generala d' Amade, znorel.

Dnevne novice.

× Naredba za izvedbo zakona o zavarovanju privatnih uradnikov izide te dni. Obenem se naznani novo predsedstvo, ki sestoji iz 20 članov in 20 namestnikov. Izvedbena naredba, ki je v načrtu bila izdelana že novembra l. l., se je morala znatno izpremeniti in izpopolniti na podlagi strokovnjaških sodb od strani v to poklicanih korporacij.

× Na graškem vseučilišču so za rektorja izvolili dr. Hildebranda, profesorja politične ekonomije in finančnih ved.

× Imenovanje na Primorskem. Gottlieb Princig, okrajni glavar v Tolminu, je imenovan za namestništvenga svetovavca v Trstu.

× Pogreb gospoda Petra Majdiča. Iz Mengša se nam o tem poroča: Dne 12. svečana popoldne so pokopali gospoda Petra Majdiča, posestnika valjčnega mlinarstva iz Zg. Jarš. Kako je bil ranjki priljubljen in spoštovan, priča to, da je bil njegov pogreb velikanski. Do 2000 ljudi je bilo pri pogrebu. Videli smo več odličnih mož iz Ljubljane in drugod, več občinskih zastopov, izobraževalno društvo iz Mengša z zastavo, šolsko mladino iz Jarš z zastavo itd. Naj v miru počiva, blagi mož!

— Vabilo k zabavnemu večeru, ki ga priredi katoliško izobraževalno društvo na

Breznici, dne 16. februarja v prostorih stare šole. Vspored: »Prvi april«, resnosaljiva dvodejanka, spisal Anton Medved. »Doktor Hribar«, veseloigra v enem dejanju. Poljski spisal J. A. Fredro. Pred in po igri udarjajo društveni tamburaši. Cena prostorom: I., II. in III. vrsta po 70 vin., ostali sedeži po 50 vin., stojišča 30 vin.; za društvene ude stojišča prosta. Začetek ob 6. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Društvo »Kranj« bode napravilo v nedeljo, dne 16. februarja, ob pol 8. uri v dvorani »Na novi pošti« zanimivo predavanje. Govoril bo g. dr. E. Globočnik »o staranju in podaljšanju življenja« in omenjal najnovejša mnenja strokovnjakov. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Vlom v židovsko sinagogo. V Goriči so včeraj ponoči neznani tatovi vlomili v židovsko sinagogo in odnesli več dragocenosti.

— Mlekarsko šolo (petmesečen tečaj) otvori c. kr. kmetijska družba kranjska s pomočjo državne in deželne podpore in vsled pripomoči mlekarске zadruga na Vrhnikih, dne 1. aprila t. l. na Vrhnikih. — Ponk na šoli bo trajal od 1. aprila do konca avgusta t. l. V mlekarso šolo, kjer bo pouk brezplačen, se sprejme 12 učencev, ki bodo imeli brezplačno stanovanje. — Prošnje za sprejem je poslali do 15. marca t. l. na glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. Prošnjam je priložiti spričalo o ljudskošolski izobrazbi in zdravniška spričala o popolnem zdravju. Prednost za sprejem imajo tisti, ki so že v kaki mlekarni delali, oziroma tisti, ki jih pošljejo učiti mlekarске zadruga.

— Nesreča. Na parni žagi gospoda Samsa v Ilirski Bistrici je cirkularna žaga težko poškodovala nekega delavca iz Postenja na levi roki, ki mu najbrže ne bo več rabila.

— Novice iz Aleksandrije. Umrl je v Aleksandriji dne 6. febr. kapitan Lloydodovega parnika »Euterpe« g. Vincenc Guric in bil včeraj tu pokopan. V Aleksandriji je pripeljal parnik 30. jan. — Vreme je tu zopet deževno in morje precej nemirno. — Danes, 8. febr. ima avstrijska kolonija svojo vsakoletno veselico v hotelu »New Khedival«.

P. Benigen.

— Potok Pešata in travniki. Piše se nam: Pri predavanju dne 28. prosinca je g. Legvart omenil močvirnih travnikov, in teh je v trzinski občini 200 oralov zelo močvirnih, ki dajo le slabo klajo, poleg tega pa 26 oralov I. razreda, 20 oralov II. in 25. oralov III. razreda, skupaj 71 oralov, kjer raste boljša krma, katero pa že ob srednji povodnji večinoma voda poplavi, da je vsled tega tudi nezdruva za klajo. Vseh travnikov je okoli 330 oralov; od teh ima 17 Mengšanov 40 oralov, posebej še 45 strank 10 oralov v najslabšem položaju. Iz drugih vasi imajo pri nas okoli 15 oralov travnikov. Skoro po sredi teh travnikov teče potok Pešata, ki je hudournik, ki ob izstopu ob vodotoču in ob rovih, kjer so iz njega izpeljani, vzdiguje svet ob vsaki povodnji za par metrov višje. Tako je na primer v Pregretah in na Hrastencah, kjer je vodotoč slep; tu se voda ob vsaki povodnji čez vso ravan razliva in najboljšo travo zablati, da ni zdrava. Glavni vodotoč ima veliko nepotrebnih krivin. V obsegu sedem oral je dolg 1400 klafter. Ko bi se vsaj po večem zravnal in uredil, bi pridobili 3 orale zemlje. Pred kakimi 50 leti je bil vodotoč bolj prost in primerno širok; potem so začeli posamezniki delati branove, da bi tudi manjšo vodo ven dobili in tako so ga zdaj stisnili, da ima 4, 3, da le 2 sežnja širjave, pa še tu je z drevjem in grmovjem zaraščeno, tako da nekateri res tudi majhno vodo ven dobijo in s tem še bolj okolično zamočijo, a kar prvim koristi, drugim škoduje. Druga, še bolj važna reč pa je, da voda v vasi do 60 hiš nadleguje in sili v poslopja, posebno v hleve, v pet hiš kar notri, komolec visoko! Kako more to na zdravje stanovalcev vplivati, si more vsak sam misliti. Dalje poplavlja do 20 oralov polja, teče čez deželno in državno cesto 1 kilometer na dolgo, do 4 dem visoko, ob železnici in kolodvoru 1 komolec visoko. Iz javnih ozirov, policijskih, zdravstvenih in gospodarskih je torej spoznati uravnava za nujno potrebno. Uravnati se pa ima takole: 1. Da bo voda iz vasi odpeljana, da ne bo hiš nadlegovala in da ne bo šla na polje. 2. Da se bo zamogla v najširšem obsegu za namakanje porabiti, za kar imata poskrbeti hidrotehnik in inženir. 3. Da se bodo vsi močvirni travniki osušili, to je, da bo voda hitreje odtekala, kakor dozda, zato bo treba napraviti potrebne grabne. 4. Da se poskrbi, da bodo tudi pota dobra. — Večina občanov je za uravnava. V ta namen mora se napraviti dober načrt. Načrt pa more napraviti le dobro izvežban praktičen

kulturni inženir, ki mora biti slovenščine zmožen. Občina sama pa v tem ne more nič storiti. Zato je nujna potreba, da nam železni odbor v tem pride na pomoč!

— **Nagle smrti** je umrl v Gradišču ob Soči v torek zjutraj ob 8. uri c. kr. finančni svetnik v pokoju, bivši voditelj tamkajšnjega davčnega referata, vitez Franc-Josipovega reda gospod Josip Sterbenk v starosti 57 let.

— **Vič - Glince.** (Predavanje). Zadnji dve nedelji je v kat. izobraževalnem društvu predaval preč. gospod P. Kajetan Kogej o jetiki in njenih vzrokih, s posebnim pzirom na delavske življenjske in stanovalske razmere. Z vidnim zanimanjem je občinstvo sledilo njegovim izvajanjem. Je pač ta grozna morivka, jetika, najbolj razširjena med delavstvom in zahteva med njim največ žrtev. Prihodnjo nedeljo bo predaval č. g. P. Teodor Tavčar.

— **Iz Žalnice.** Od 26. januarja do 2. februarja t. l. se je v naši župniji obhajal sveti misijon. Vodila sta ga z vso vnemo č. gg. p. J. Kunstelj in p. J. Pristov iz družbe Jezusove. Udeleževali so se ga domači s posebno gorečnostjo in tudi iz sosednjih župnij je pribežalo dan na dan prav veliko vernikov k prekrasnim misijskim pridigam in k spovedi. Obhajanje je bilo 1600. Gospodom misijonarjem kličemo: ljubi Bog naj Vama trud stotero poplača. Zlati sadovi ne bodo izostali. — Dne 14. in 21. januarja je bila pri nas volitev županova. Vršila se je, kakor vselej, popolnoma mirno in složno. Županom je bil izvoljen zopet dosedanj marljivi in značajni župan gospod Anton Prijatelj, ki je kakor vsi odborniki zvest pristaš Slovenske Ljudske Stranke.

— **Nogo si je zlomil** v Postojni v soboto 6letni sinček Andreja Mavrič na vežnem pragu. Prenesli so ga v mestno bolnico.

— **Umril** je v Ameriki Ivan Tušar, gostilničar v Laznicah pri Cerknem.

— **Smrtne obsodbe.** Vojaško sodišče v Subotici je obsodilo vojaka Lazara Matotiča v smrt na vešalih, ker je umoril neko staro gospo. — V Mitrovici je sodni dvor obsodil v isto kazen Štefana Večeriha, ki je bil s petimi streli ubil nekega Gaja Mijača.

— **Velika tatvina na pošti.** V Bosanskem Brodu je nekdo ukradel 9. t. m. vlak, ki je prišel iz Sarajeva, štiri tisoč kron poštne denarja. Ker se je tatvino takoj opazilo, zastražili so okolico ter pričeli iskati in našli ves znesek skrit na prosti. Zaprli so tri osumljene osebe.

— **Vlom pri zlatarju Miotto v Splitu.** Kakor je dognal ogled na licu mesta, so lopovi vlomili v prodajalno Miottovo iz sosednje bivše prodajalne Šambrunjakove. Redarstvo je zaprlo več oseb, a vse razen treh izpustilo. Ta trojica je bila v noči vloma skupaj, njih izpovedbe si nasprotujejo in nobeden ne more dokazati svojega alibija.

— **Nepošten agent za izseljevanje.** Po Dalmaciji se potika agent »Cunardove družbe« iz Liverpoola, Herman Pollak ter nagovarja ljudstvo k izseljevanju v Ameriko. Proti agentu je vložena tožba, ker je opeharil več izseljencev. Pozor pred njim!

— **Epidemična bolezen v ušesih** se širi na zagrebški gimnaziji. Šolo so vsled tega zaprli.

— **Franc Prešeren v Gorici.** V Gorici živi 32letni črevljar, ki se imenuje Franc Prešeren. Kljub lepemu slovenskemu imenu je mož Lah. Pa vince rad pije. Te dneve se ga je bil neki večer tako nasekal, da se je revež nekaj časa lovil ob zidovih, potem pa je v Židovski ulici padel na tla ter obležal. Spravili so ga k usmiljenim bratom, kjer so s težavo spravili iz njega vinskega belcebuba.

— **Ameriške novice.** Umril je v Heilwoodu, Pa., v Ameriki Matija Florjančič iz Konjic na Štajerskem. Ubil se je v premoškoku. — V Jolietu, Ill., je umrl Jernej Kolerič, rodom Štajerc. — V Steeltonu, Pa., se je ponesrečil rojak Jakob Zagorc iz Osterca pri Kostanjevici. — V Calumetu, Mich., je umrl rojak Jožef Kocjan. Zapušča vdovo in dvoje otrok. — V Melrose, Minn., je umrl rojak Jožef Kraker, star 64 let. Doma je bil iz Semiča. V Ameriki je zelo obogatel. — V Evelethu, Minn., se je ustrelil slaboumni rojak P. Fink. — V Bridgeportu, O., je umrl rojak Anton Hočevnar, doma iz Bodanje vasi pri Žumberku. Istotam se je ponesrečil v rudniku rojak Jožef Mirti, doma iz Jame pri Dvoru na Dolenjskem. Star je bil 53 let. — V Cumberlandu, Wyo., je umrl rojak Matija Škedl, star 30 let, doma iz Brezja pri Semiču. — Poročila sta se v Jolietu, Ill., Anton Bolte in Ana Čulik. — V Lorainu, O., je zadela rojaka Jos. Jelaršiča velika nesreča. 15mesečni sinček je padel v vrelo vodo in kmalu nato vsled poškodb umrl.

Štajerske novice.

Š **Socialni kurz v Slovenjem Gradcu.** Tudi drugi dan predavanja je trajalo zanimanje poslušavcev. Predaval je najprej g. dr. Hohnjec o verskem, političnem, narodnem in gospodarskem programu strank v Avstriji in posebno na Slovenskem. — Zelo poljudno je govoril potovalni učitelj Goričan o vzrokih gmotnega propada kmetijskega stanu in o umnem poljedelstvu. Praktični nauki in navodila so našla obče priznanje. — Popoldne je predaval še g. kaplan Schreiner o zborovalnem zakonu, na kar je sledil od zborovalcev prirejen prosti »shod«, kateremu je predsedoval g. Šendorfer in ki se je razvil nad vse živahno in veselo. K temu je pripomogel zlasti nastop »privrženca Narodne stranke«. — Tretji dan, v sredo 12. t. m., je zopet ob obilni udeležbi predaval najprej g. fil. Rožič o postanku in razvoju avstro-ogrsko države s posebnim ozirom na Slovence. — G. kaplan Schreiner nadaljuje predavanje o društvenem zakonu, na kar g. dr. Hohnjec govori o društvi, združenih v S. K. S. Z., in posebno naglašja pomen izobrazbe za ohranitev slovenskega ozemlja. — Za popoldne je bil naznanjen prihod g. drž. poslanca dr. Jan. Ev. Kreka, a je bil sloviti govornik, žal, zadržan. Predaval je jako zanimivo g. Vladimir Pušenjak o združništvu v občini in o posameznih zadrugah, posojilnicah, pridobivalnih in drugih zadrugah itd. ter dobro ovrgel razne ugovore nasprotnikov združnega gibanja. — Socialni tečaj se konča v četrtek dne 13. februarja. Predavala bodeta ta dan gg. VI. Pušenjak in dr. Hohnjec. Tečaj pomeni popoln uspeh za slovenjegraški okraj.

Š **Pristaši »Narodne stranke« o udeležencih socialnega tečaja.** Znani voditelji, zaupnik itd. »Narodne stranke« v slovenjegraškem okraju, gostilničar v »Narodnem domu« Jakob Vrečko, se je izrazil o udeležencih socialnega tečaja, da je med njimi 80 odstotkov »todnov«. No, nas ta »razumnost« Vrečkotova ne straši več, a razsodni kmetje in fantje, ki so se v tako častnem številu in tako vstrajno udeleževali socialnega tečaja, bodo znali ob pravem času Vrečkotu in njegovim dati pravi odgovor!

Š **Gospod dekan Tomažič** je, kot že enkrat pred petimi leti, obolel za vnetjem slepiča (Appendicitis), a to pot zelo nevarno. Začasna nevarnost je sedaj odstranjena, temperatura je postala normalna, oteklina v okolici slepiča se je zdatno zmanjšala. Da se mu bolezen ne bo več povrnila, se bo moral, kakor hitro pride malo k močem, podvreči operaciji na kliniki v Gradcu.

Š **Jožef Sovič, župnik v pok. t.** V Slovenjem gradu je dne 12. t. m. po kratki bolezni preminul č. g. Jožef Sovič, vpo-kojeni župnik iz Št. Lovrenca nad Mariborom. Pokojnik se je porodil dne 8. februarja 1839 v Št. Ilju pri Turjaku, bil v mašnika posvečen dne 29. junija 1865, kaplanoval je v Grižah in Sevnici, bil župnik v Stopercih in Št. Lovrencu. Pet let je živel v okrajni bolnišnici v Slovenjem gradu, kjer je bil usmiljenim sestram skrben vodnik, bolnikom dobrotljiv tolažnik in prijatelj. Bil je povsod zelo priljubljen, zlasti duhovnikom mil tovariš. Naj v miru počiva!

Š **Velik požar.** 11. t. m. je zažgal v Bunčanah pri Ljutomeru šestleten deček skedenj Jakoba Osterca. Ogenj se je hitro razširil ter uničil Ostercu vsa poslopja. Pogorela je tudi hiša sosedja Schreinerja. Požar je uničil vso krmo, vozove in gospodarska orodja. Škoda znaša okrog 9600 kron; zavarovana sta bila le za majhne svote.

Š **Smrt v sumljivih okoliščinah.** V Novi cerkvi pri Vojniku je 7. t. m. umrla v sumljivih okoliščinah Terezija Schander. Dognalo se je, da ni umrla naravne smrti. Babica Marija Škoflek ji je dala na poročniški postelji dva litra nekega zdravila, ki je baje v zvezi z njeno smrtjo. Mož je par ur pred smrtjo svoje žene pisal njenim starišem, da naj pridejo 9. t. m. k pogrebu. Iz tega se sklepa, da je mož v sporazumu z babico povzročil njeno smrt. Sodnijska preiskava bo slučaj odkrila.

Š **Umril** je v Oplotnici 12. t. m. posestnik Matevž Kozirš v starosti 65. let.

Koroške novice.

k **Koroške posojilnice.** Poroča se nam: »Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani« je poslala koroškim hranilnicam in posojilnicam z dne 5. februarja t. l. vabilo, v kojem prav lepo in ponižno vabi in prosi, da naj koroške hranilnice in posojilnice pristopijo k »Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani«. Na to zvito vabilo se koroške posojilnice gotovo ne bodo odzvale, ker je

»Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani« liberalno in čisto strankarsko podjetje, podjetje, ki se je ustanovilo samo le zato, da bi še v zadnjih izdihljajih kranjskemu in sploh slovenskemu liberalizmu pomagalo nekoliko časa še živeti in celokupen slovenski narod v prepad in pogin tirati. Ako se koroške posojilnice in hranilnice, katere so dosedaj še pri »Celjski zvezi«, res nameravajo ločiti od nje, kar vabilo že za gotovo smatra, se po treznem prevdaru že iz gospodarskih ozirov ne bodo pridružile »Zvezi slovenskih zadrug«, pač pa »Zadrugi zvezi«, ki nam že po svojem dosedanjem obstoju in po svojih zaslugah za narodno gospodarstvo jamči za boljšo bodočnost slovenskega kmeta, kakor pa »Zveza slovenskih zadrug«. Upamo torej, da koroške posojilnice gotovo ne bodo zale v liberalni tabor kranjskih novoliberalcev.

k **Izobraževalno delo.** V nedeljo, 2. t. m. je bila v Libelicalh lepa veselica. Vri igralci iz Žvabeka so predstavljali lepo igro »Sveta Cita«, dalje šaljivi prizor »Kmet in fotograf« itd. Pevci so nas kratkočasili z izurjenim petjem, gosp. župnik Uranšek je izvrstno govoril o »očetu Ra-deckiju«, g. župnik Rozman o pravi izobrazbi. Udeležba je bila zelo velika, dasi se je shodu nasprotovalo tudi od strani, od katere bi bili to najmanj pričakovali! Ta nastop slovenskega življa v Libelicalh bode gotovo obrodil dober sad in vzpodbudil tudi v tem kraju zanimanje za pravo slovensko izobraževalno delo.

Ljubljanske novice.

lj **Katol. mladeniško društvo v Ljubljani** vabi k zabavnemu večeru, ki ga priredi v nedeljo 16. februarja 1908 ob šesti uri zvečer v »Rokodelskem domu«, Komenskega ulice 12. Spored: 1. P. H. Sattner: »Na planine«, zbor z bariton-solo. — 2. Fr. Vilhar: »Bog i Hrvati«, osmerospev. — 3. A. Foerster: »Povejte ve planine«, tenorsolo. — 4. »Koledniška« (narodna), baritonsolo. — 5. »Žalostna novica«, šaljivi prizor, izvajata dva člana katol. društva rokodelskih pomočnikov. — 6. Govor. — 7. »Car in tesar.« Veseloigra v 3. dejanjih. — Vstopnina: Sedeži od I. — III. vrste po 40 kr., od IV. — VI. vrste po 30 kr., od VII. — XI. vrste po 20 kr.; stojišča po 15 kr.

lj **Dr. Lueger** se je danes mimo Ljubljane peljal v Lovrano.

lj **Kunčič zopet v Ljubljani.** Sinoči sta dva tržaška stražnika privedla tukajšnjemu deželnemu sodišču Ivana Kunčiča in njegovo priležnico Marijo Kanajzlerjevo.

lj **Pogon** je napravila predvčerajšnjim mestna policija po raznih lokalih (skrivališčih) in aretovala 11 moških, izmed katerih je bilo že več kaznovanih zaradi tatvine in drugih deliktov. Proti vsem se je postopalo po obstoječih zakonih.

lj **Za stenografe.** Opozarjamo še enkrat, da se prične v ponedeljek, dne 17. t. m. poduk v debatni stenografiji na zasebnem učnem zavodu Josipa Christofa in sicer ob 7. uri zvečer na I. mestni deški ljudski šoli v Komenskega ulicah. Eventuelni nadaljni udeleženci za ta tečaj naj se nemudoma prijavijo, ker se med tečajem ne morejo več sprejemati. Učnina je nizka, odvetniški in notarski uradniki imajo znaten popust.

lj **Domačo veselico** priredi jutri zvečer gostilničar gospod Ludovik Kotnik na Opekarski cesti. Prijatelji dobre zabave, na svidenje!

lj **Umril** je v bolnici Ivan Jerič, star 86 let.

lj **Sam se je povrnil** v prisilno delavnico prisiljenec Franc Tomšič, ki je dne 16. t. m. pobegnil. Prostost mu menda ni ugajala.

lj **Iz Amerike** se je včeraj pripeljalo na tukajšnji Južni kolodvor 120 Hrvatov in 78 Slovencev.

lj **Delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja.** Mestni trg št. 27, telefon št. 99. — Od 1. do 6. februarja je dela iskalo 15 moških in 47 ženskih uslužbencev. Delo je bilo ponudeno 10 moškim in 44 ženskim uslužbencem. V 41 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. januarja do 6. februarja je došlo 348 delojemalcev in 318 delodajalcev. V 215 slučajih se je delo sprejelo. — Delo dobe takoj moški: 1 kontorist, 2 sodarja, 2 žagarja, 1 tesar, 4 trg. sluge, 1 kočijaž, 9 konjskih hlapcev, vajenci za kavarno in pekarijo. Ženske: 1 prodajalka slaščic, 2 šivilji, 2 gostilniški kuharici, 5 gostilniških deklic, 4 orož. kuharice, 6 deklic za vsako delo, 6 kuharic, 4 deklice k otrokom, 2 postrežnici. Dela iščejo moški: 1 plačilni natak, več pisarniških slug, 1 oženjen hišnik. Ženske: 2 kontoristinji, 4 trgov. blagajničarke, več prodajalk mešane, manufakturne, špeci-rijske in papirne stroke ter začetnice, 2 tra-

fikantini, več natakarič. — Oddati je stanovanja z 2 in 3 sobami in več mesečnih sob. — V najem se iščejo stanovanja z 1, 2 in 3 sobami. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

g **Odbor plesnega odseka trgovskih sodelavnikov** priredi zaključni venček dne 15. t. m. v mali čitalniški dvorani »Narodnega doma«. Vstopnice se dobivajo pri tvrdkah gg. Vaso Petričič in I. Kostevc.

lj **Panorama-Kosmorama.** V resnici lep ciklus obsega ta tedenska serija, — kraje ob obali našega morja od Trsta počeni do skrajne dalmatinske meje, — do slovanskih Benetk, — nekdanj tako slavne-ga Dubrovnika. — Pod vedno jasnim južnim nebom, ob morskem obrežju vrste se mesta s sivimi skalnatimi griči v ozadju, vmes pa oljkovi, cipresini in tujni gaji, da vpliva na gledalca očarujoče. Preko Trsta vodi pot v Portorose, Piran, Poreč; zelo slikovit je pogled na Rovinj. Ko vidimo še vojno luko Pulj s starorimsko areno, preidemo na dalmatinska tla. Tam vidimo Zadar, Splet, Gruž in slavni Dubrovnik (Raguzo). Mesto je deloma utrjeno iz prejšnjih časov, ima znamenito morsko lego in mnogo zgodovinskih ostankov. Zanimiva sta med drugimi zlasti frančiškanski samostan z znamenitimi arkadami, rektorjeva palača, »piazza dei Signori« itd. — To posebno znamenito serijo v »Panorami-Kosmorami« priporočamo posebno tudi šolskim krogom.

lj **Tatvini.** Služkinji Mariji Majerjevi so bili ukradeni v zavodu sv. Marte črni ponočni črevlji. — Šivilji Olgi Pečnikovi je pa dosedaj še neznana tatvica ukradla istotam dve zgornji krili, vredni 32 K.

lj **Mestna policija je aretovala** Ano Erzenovo, rojeno 1887 v Kokri, pristojno v Senčur pri Kranju. Erzenovo zasleduje tukajšnje deželno sodišče zaradi hudo-delstva tatvine. — Služkinjo Marijo Kresetovo je pa zaprla, ker je pokradla svojemu gospodarju srebrna jedilna orodja v vrednosti 45 K.

lj **Izgubljene in najdene reči.** Neža Dobrškova je izgubila srebrno žensko uro z verižico, vredno 8 K. — Vdova Marija Jerebova je izgubila črno denarnico z manjšo vsoto denarja. — Julija Dolenčeva je izgubila zlato ovratno verižico.

lj **Čigava je kokoš?** Na Emonski cesti je pred par dnevi popadel nek pes neko kokoš ter jo tako ranil, da jo je neki gosp. pobral in jo pustil zaklati. Lastnik jo dobi pri gospodu Vekoslavju Ravnikarju na Emonski cesti št. 8.

Gospodarstvo.

Znižanje vožnje za ogrsko moko na Tirolsko. Jako dober odjemalec za ogrsko (budimpeško) moko je južna Tirolska. Po novi nagodbi se je vožnja podražila in se je tako konkurenčna zmožnost ogrskih mlinov zmanjšala. Ali žid je prebrisan in ker ima povsod svoje krivonose bratce, si lahko hitro pomaga iz zagate. Ogrski mlini so se pogodili z južno železnico, ki jim je dovolila 15 odstotno znižanje vožnje za ogrsko moko na Tirolsko. To znižanje je postalo takoj veljavno in sicer tudi za nazaj do 1. januarja. Najbolji dokaz, da žid žida ne zapusti. Za premož je vožnja vedno dražja, istotako v drugem blagovnem prometu. Ako bi naši mlini prosili za to ugodnost, bi se jim gotovo ne dovolila. To je treba povdarjati!

Razne stvari.

Vlomi se nadaljujejo.

V Horodenki na Poljskem so obiskali vlomilci poslopje okrajne hranilnice, predrli železna vrata blagajniške sobe in odnesli 140.000 K.

Petindvajsetletnica Wagnerjeve smrti.

Včeraj je bilo petindvajset let, kar je umrl slavni nemški skladatelj Richard Wagner.

Součenca ustrelil.

Na poljedelski šoli v Hebu je kazal učenec Ivan Windl součencu Pöztlu revolver. Nakrat se je revolver izprožil in Pöztel se je v glavo zadet mrtev zgrudil.

Parni mlin pogorel.

K o l o m e a, 13. februarja. Včeraj je tu pogorel eden največjih parnih mlinov v Galiciji. Škoda se ceni na milijon kron, ki je večinoma pokrita z zavarovalnino.

Ponarejevalci denarja.

V Zomboru so zasledili pri nekem Jakobu Bayerju tvornico bankovcev po 20 kron. Bayerja in več pomočnikov so izročili sodišču v Osjeku.

Strašna tragedija zapuščene žene.

Zakonska Souaillard v Parizu sta živel v vednem prepiru, vsled tega je žena zapustila s svojima dvema sinoma mo-

ža, dobila službo pri pošti in slabo preživljala sebe in svoj otroka. Ker sta bila otroka bolna, ni mogla točno opravljati svoje službe, in bila je začasno odstavljena za štiri dni, kar jo je tako presunilo, da je dala otrokom piti strup, in ko je opazila, da sta mrtva, je še sama izpila, kar je ostalo strupa. Zjutraj so udrli ljudje v stanovanje in dobili tri mrliča.

Ponarejen denar v kitari.

Na kolodvoru v Tiflisu so aretirali moža, ki se je sumljivo vedel. V kitari so dobili pri njem ponarejenih kreditnih papirjev za 60.000 rubljev.

Na deset let obsojen kapitan. Prizivno sodišče v New Yorku je potrdilo razsodbo, s katero je bil na deset let ječe obsojen kapitan Saik, ki je zakrivil potop parnika »General Slocum«, na katerem se je ponesrečilo 1000 goincev nemške nedeljske šole iz New Yorka.

Po desetletni ječi oproščen. V Reggio Calabria revidirali so te dni pravdo proti Lenartu Chiari, ki je obdolžen uboja ter obsojen v 30letno ječo. Sedaj se je pokazalo, da je revež deset let sedel v ječi po nedolžnem.

Koliko razporok je v Ameriki? Ameriško društvo »v varstvo družin« sestavilo je statistiko o razporokah, glasom katere je bilo v Ameriki v zadnjih 20 letih ločenih 1.000.000 zakonov, trikrat toliko, kakor v prejšnjih 40 letih.

Ženske, ki pušijo. Med tem, ko skušajo angleške žene šele priti na okus svačic, je na Irskem že stara navada, da pušijo ženske. Angležinjam pa vendarle ne ugaja, ako se jih z ozirom na vendarle primerja z irskimi ženskami. Na Irskem so večinoma stare ženske, ki težko delajo ali so težko delale, ki pa prezirajo svačice svojih mlajših angleških sester-kadilk. One pušijo iz kratkih pip najostrejši in najmočnejši tobak, ki se izdeluje in se nazivlje limerške klobase. Na Irskem se lahko večkrat opazuje, da posodi delavec svojo vsled rabe očrnelo ilovnato pipo kaki ženski za nekaj dimov. Vzrok, da se na Irskem toliko kadi, tiči menda v uboštvi. Stare in slabotne ženske nimajo družega užitka in pipa je morala obilokrat že služiti v to, da je ženska zamorila v času stradanja čut lakote.

Nobelova nagrada za leto 1908. Iz Bukarešta poročajo, da dobi književno nagrado iz Nobelovega zaklada za leto 1908 rumunska kraljica Elizabeta, kot pisateljica znana pod psevdonimom Carmen Sylva.

Ženske v občinskem zastopu. Pri zadnjih občinskih volitvah v Kristijaniji so postavile razne stranke 21 žensk kot kandidatkinje; izmed teh so bile 4 izvoljene. Počasi in sigurno si bodo ženske priborile svoje pravice tudi na Nemškem. Upoštevajo jih že kot obrtne nadzornice, volijo jih kot zastopnice v bolniške blagajne, sodni prisedniki iz stanu trgovcev so se v Manheimu izrekli v nekem predlogu za aktivno in pasivno volivno pravico žensk pri trgovskih sodiščih; kot sirotinske svetovavke so postale ženske že skoro nena-domestljive. Povsod, kjer so nastavljene na mestih, ki so jih imeli doslej moški, so si pridobile splošno priznanje. Na ta način se veča njih vpliv, njih delokrog, dokler ne dosežejo enakopravnosti z moškimi v vsakem oziru.

Trojčki. Marica Barkovič, 35letna lončarica je povila 3 dobro razvite, zdrave sinčke: Blaža, Štefka in Miška. Tudi mati je zdrava.

Telefonska in brzojavna poročila.

SLOVENSKA ZMAGA NA KOROŠKEM. Borovlje, 14. febr. Pri občinskih volitvah Svetna vas so v vseh treh razredih zmagali naši.

SOCIALNI DEMOKRATJE PROTI ZVIŠANJU DAVKA NA ŽGANJE.

Dunaj, 14. februarja. V današnji seji proračunskega odseka se je soc. demokrat Eilenbogen pri točki »užitinski davek« odločno izjavil proti povišanju davka na žganje.

ITALIJANSKO VSEUČILIŠKO VPRAŠANJE.

Trst, 14. febr. Liberalni italijanski poslanci Rizzi, Bartoli in Marani izjavljajo, da o nameri vlade ustanoviti na Dunaju italijansko pravno fakulteto, dozda ničesar niso vedeli. Nihče jih ni vprašal za mnenje. Rizzi meni, da je ta rešitev vseučiliškega vprašanja nemogoča, Bartoli se izraža bolj rezervirano, Marani pa pravi, da vlada laškega vseučilišča v Trstu pod nobenim pogojem ne dovoli in da bodo Lahi prisiljeni zadovoljiti se s samostojno fakulteto na Dunaju. Nasprotno pa poročajo iz Dunaja rimski »Tribuni«, da je Beck o vladni nameri večkrat Italijane informiral.

Dunaj, 14. febr. Dopisniku »Piccola« so pri naučnem ministrstvu dejali, da stvar o pravni fakulteti na Dunaju še ni definitivno rešena, ker bo treba vprašati za mnenje vse parlamentarne stranke. Nemci se vpirajo, toda vlada upa, da bodo privolili. Italijansko vseučiliško vprašanje — tako sodijo pri ministrstvu, ni namreč zgolj kulturno, ampak tudi politično vprašanje. Pri ministrskem predstvedstvu so nasproti dopisniku povdarjali, da se bodo morali ravnati v prvi vrsti po tem, kar bodo različne parlamentarne stranke dejale. Kar se pa tiče pripoznanja študij Italijanov na vseučiliščih v kraljestvu, meni vlada, da to vprašanje postane brezpredmetno, ako se ustanovi fakulteta na Dunaju.

Dunaj, 14. febr. Čehi zahtevajo v slučaju, da se Lahom dovoli pravna fakulteta, ustanovi obenem drugo češko vseučilišče.

MED AVSTRIJO IN RUSIJO NI NESPO-RAZUMLJENJA.

Dunaj, 14. febr. Glasilo ministrstva za zunanje zadeve »Pol. Koresp.« poroča, da bo Rusija avstrijske železniške načrte na Balkanu najtopleje podpirala, to tembolj, ker bodo v velikansko gospodarsko korist za vse balkanske narode.

Pariz, 14. febr. »Petit Parisien« poroča, da bo Rusija z vso močjo podpirala avstrijske železniške načrte in sicer 1) progó Donavo — do Jadranskega morja in 2) zvezo Sofija—Skoplje.

PAPEŽ ZA UNIJO S PRAVOSLAVNO CERKVIJO.

Rim, 14. februarja. Papež Pij X. je sprejel slovesno katoliške uniatske škofo in katoličane grškovzhodnega obreda ob priliki proslave 15stoletnice sv. Ivana Zloustu. Papež je v daljšem slovesnem nagovoru izrazil željo, da bi se vsi kristjani Vzhoda združili z rimsko cerkvijo. Spominjal se je tozadevne akcije Leona XIII. ter povdarjal, da tudi njega navdaja srčna želja, da bi se odstranili predsodki, ki so povzročili nesrečni razkol in ki branijo, da se obedve cerkvi ne morete združiti. V Rimu se visoko spoštuje vzhodni grški obred, Bog podeli svoj blagoslov stremljenju po cerkveni uniji. Papež je nato podelil svoj blagoslov vsem kristjanom Vzhoda.

ŽITNE CENE.

Budimpešta 14. februarja.

Pšenica za april	11.81
Pšenica za oktober	10.34
Rž za april	10.33
Koruzza za maj	6.75
Oves za april	7.89

Efektiv: 10 nižje.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 806.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetravi	Nebe	Padačina v 24 urah v mm
13. 9. zveč.	744.2	12	brezveter.	jasno	
14. 7. zjutr.	45.2	-3.1	sl. jvzh.	megla	0.0
2. pop	44.2	7.6	sl. jug.	jasno	
Srednja včerašnja temp. 2.1°, norm. — 0.1°					

Zahvala.

Povodom smrti svoje predobre, nepozabne mamice sem prejel od mnogih prijateljev in znancev toliko plemenitih izrazov pravega sočutja in sožalja, da se vsakemu posebej ne morem zahvaliti. Dovoljujem si tem potom vsem in vsakemu posebej, ki ste me tolažili v teh britkih dneh, izreči svojo najtoplejšo zahvalo.

Imenoma se še zahvaljujem darovalcem mnogih krasnih vencev, velec. gg. uradnikom s svojimi šefi na čelu, gospodu okr. glavarju Parma, gosp. dež. sodnemu svetniku Ravnikarju, gospodu davkarju Zazula, gosp. davčnemu referentu Goli-ju, prečast. duhovščini, gospodom pevcem iz Litije in Šmartna za krasne nagrobnice, dalje vsem onim, ki ste obiskovali mojo dobro nepozabno mater v njeni mučni bolezni, vsem, ki ste prišli od blizu in daleč, da ste izkazali zadnjo čast pri pogrebu. Poln hvaležnih čutil kličem:

Prisrčna hvala in Bog plati!

V Litiji, 13. februarja 1908.

Mr. Hinko Brilli
dvorni lekarnar.

Velik živalski cirkus KAROL KLUDSKY

Ljubljana, Lattermannov drevored.

V soboto 15. febr. ob 8. uri zvečer

velika gala predstava

Vse podrobnosti na legakih. K številnemu obisku vabi RAVNATELJSTVO.

V nedeljo 16. febr. ob 3., 5. in 8. uri

tri velike predstave

Razpis službe.

Pri Mestni hranilnici ljubljanski je popolniti

mesto uradnega sluge

s sistemizovanimi prejemki,

Slovenščine v govoru in pisavi popolnoma zmožni prosilci naj vlagajo svoje s potrebnimi dokazili, to je z rojstnim listom, domovnico, spričevalom o šolanju in o sedanjem službovanju, npravnostnim in zdravniškim spričevalom opremljene prošnje najkasneje do 27. februarja 1908 pri podpisnem ravnateljstvu.

V Ljubljani, dne 12. februarja 1908.

384 3—1

Ravnateljstvo.

Razglas.

Udje pogrebne družbe bratovščine sv. Jožefa v Ljubljani

se vsled odborovega sklepa z dne 2. februarja t. l. s tem obveščajo, da se pobirajo letni doneski po 2 K vsako nedeljo od 9. ure naprej započeni z dne 16. t. m. konca februarja 1908 v stanovanju trgovca gosp. Franjo Zorca, na Sv. Petra oesti št. 23.

Zaradi pravilne sestave društvenega imenika opozarjajo se člani, ki že več kakor 2 leti kot udje tej bratovščini pripadajo, kakor taki, ki so enkrat za vselej vplačali članarino, ali so pa letnih doneskov oproščeni, da se ravnotam in sicer s svojimi društvenimi knjižicami najkasneje do 31. majnika 1908 zglasijo, ker bi jih drugače društvo, ako to opustijo, več ne smatralo svojim članom.

Odbor bratovščine sv. Jožefa.

385 3—1

Podružnica v Spljetu.

Delniška glavnica:
K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2

sprejema vloge na vložne knjižice in na žiro-račun proti 4½% obrestim.

Vloge na tekoči račun, koje ostanejo vsaj 60 dni naložene, obrestuje proti 8dnevni odpovedi s

5%.

Rentni davek od vlog na knjižice plača banka sama.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond:
K 200.000.

Članje: menjalniki: Gradbeni 35, Malsi stran, Mosti, alica 17, Baden, Brno, Opatka Ljpa, Opatka Kamnata, Gornjski Sumborg, Mödling, Novi Jilski, Plzeň, Svita in Liberec.

Menjalnica na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Faberstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vagai Rennweg), III. Löwenstrasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 66 a, VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariabellerstrasse 16, VIII. Lerchenfelderstrasse 133, IX. Alserstrasse 13, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 55, XIX. Döblinger Hauptstr. 11, XXV. Hauptstrasse 12.

Menjalnična delniška družba 45 150 173

Najkvalitetnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrabanih zastavnih in obligacij, srečk in kupcev.

MERCUR

Dunaj, I. Wollzeile 10.

Kapital K 20.000.000. Reserz sklad K 8.500.000

Shod slovenskih trgovcev v Trstu.

V zadnjem času se je boj med trgovci-jestvinčarji slovenske in laške narodnosti zelo poostiril. Zadnji občni zbor konsorcija jestvinčarjev, kateri je še v živem spominu, je bil jako buren. Slovenski člani so namreč zahtevali jezikovno enakopravnost, česar jim pa Lahi niso hoteli pod nobenimi pogoji dovoliti; zato so Slovenci preprečili volitev novega odbora z obstrukcijo. Temu trgovskemu gibanju za slovenske narodne pravice stoje na čelu gospodje Hanibal Škerl, Ivan Prelog in drugi. Ti gospodje so se, uvidevši, da bo nemogoče priti do jezikovne enakopravnosti v že obstoječem konsorciu, že pečali z mislijo, ustanoviti lastni slovenski trgovski konsorcij, ali vlada temu nasprotuje. Ker pa nameravajo Italijani vsled dogodkov pri zadnjem občnem zboru uprizoriti bojkot Slovincem, je sklicalo »Trgovsko izobraževalno društvo« v Trstu v sredo zvečer ob 9. uri javen shod, katerega se je udeležilo okoli 150 oseb. Žalibog, da na tem shodu ni bilo prave edinosti. To pa radi tega, ker hoče nad trgovci vladati gotova klika. Tudi v omenjenem izobraževalnem društvu samem ni edinosti in radi terorizma od znane strani se je odcepilo okoli 40 članov in si osnovalo lasten trgovski klub »Merkur«. Ti člani se namreč niso hoteli pustiti terorizirati in žugati z revolverjem, zato so rajše odstopili.

Na shodu v sredo je najprvo predstavljal predsednik »Trgovsko izobraževalnega društva« zborovalce, nakar je dal besedo dr. Rybařu. Dr. Rybař je najprvo podal zgodovinski razvoj Trsta in okolice glede na narodnost. Dandanes so Slovenci že tako močni, da se ne more iti preko njih na dnevni red. Kar se tiče bojkota, se nam ni treba bati, pač pa se ga naj boje Italijani, ako ga mi uprizorimo proti njim. To dokazujejo sledeče številke. Vsako leto se izvažajo iz Trsta v slovenske dežele 30 tisoč vagonov v vrednosti 70 do 80 milijonov kron. To kaže, da so Italijani bolj odvisni od Slovencev, kakor nasprotno.

Za dr. Rybařem je govoril dr. Gregorin, ki je ponavljal besede in misli svojega predgovornika in dostavil, da so sedaj tisti časi, ko so se Slovenci ponašali samo s frazarstvom in se takorekoč igrali z narodnostjo, prešli, sedaj da smo se pričeli tudi gospodarsko organizirati in zato se nas Italijani boje, ker drugače bi ne nastopali tako proti nam.

Govorili so še drugi, trgovci in netrgovci, konečno pa je izustil gospod Škerl še te-le pametne besede: »Veliko lepega smo danes tukaj slišali, ali vse to slovenskim jestvinčarjem ne bo nič koristilo. Obžalujem pa, da se nas tako prezira od gotove strani, to kaže tudi to, da jaz, ki sem v odseku slovenskih jestvinčarjev, na ta shod niti vabljen nisem.«

Na te besede je odgovarjal predsednik g. Ulčekar, ki pa ni vedel drugega povedati, kot to, da je rekel, da bi g. Škerl boljše storil, ko bi molčal.

No, gospodje, če pa mislite, da bomo mi na vse, kar boste vi ukrenili, lepo molčali in pritrdili ter rekli: ja in amen, potem se jako motite. Tisti časi so že minuli. Mi nečemo biti samo vaša štafaža, ko nimamo skoro nobene koristi od vas, saj je znano, da gospodje — tudi narodni doktorji niso izvzeti — ki prižigajo cigarete in cigare z žigicami družbe sv. Cirila in Metoda in povsodi povdarjajo svojo narodnost in rek: Svoji k svojimi!, da ti gospodje pošiljajo kupovat k laškim trgovcem, dasi so jim bližji slovenski. Gospodje, najprvo se sami poboljšajte in potem šele druge spreobračajte.

Ko je še gospod Prelog spregovoril par besedi in povedal, da so jestvinčarji že sami sklicali za v nedeljo shod, na katerem se bodo razgovarjali sami med seboj o svojih težnjah, je predsednik zaključil shod ob četrtna 12. uro ponoči.

Državni zbor.

Dunaj, 13. svečana.

Italijanska fakulteta.

Vlada se je lotila tretje svoje naloge, narodnega vprašanja. Prvi pridejo na vrsto Italijani s svojo univerzo. Ti so imeli svojo pravno fakulteto v Inomostu. Žalostni konec te fakultete je znan. Že dr. Körber je hotel ustreči Italijanom ter jim je ponujal univerzo v Roveredu. Italijanski poslanci brez razlike strank pa so zahtevali univerzo v Trstu. Proti Trstu pa je večina nemških poslancev iz političnih in narodnih nagibov; tudi drugi vplivni krogi raje vidijo, da se italijanska visoka šola ne ustanovi v Trstu. Zato se je sedita

nja vlada odločila, da ponudi Italijanom na Dunaju pravno fakulteto, ki bi bila popolnoma samosvoja, neodvisna od nemške univerze. Nemške stranke se ne ustavljajo italijanski pravni fakulteti na Dunaju, pač pa niso zadovoljni Italijani. Sicer pa se bodo tudi Italijani sprijaznili s to ponudbo, ker načelo »Trieste o nulla« pač ni umestno. Sicer pa bi bila pravna fakulteta na Dunaju le časna, ker Italijani zahtevajo popolno univerzo.

Druga italijanska zahteva je, da so izpiti na italijanskih univerzah veljavni tudi v Avstriji. Tudi tej zahtevi hoče vlada vsaj deloma ustreči. Nemške stranke pa se boje, da pridejo tudi Čehi, Slovenci in Rusini s svojimi zahtevami. Ta bojazen njihova je upravičena, ker Čehi, Slovenci in Rusini nismo in nečemo biti državljani druge vrste.

Državni proračunski odsek

Je danes razpravljalo o gozdarskih šolah in upravi državnih gozdov. O gozdarskih šolah je poročal poslanec Stanek. Državne gozdarske šole so štiri; ena je v Idriji, katere stroški znašajo okroglo 10.000 kron na leto. Vsi stroški znašajo nad 76.000 K. Za besedo se oglasi tudi

dr. Korošec.

Govornik razpravlja o namenu nižjih c. kr. gozdarskih šol. Namen ni samo, državnemu gozdarskemu uradništvu pridobivati naraščajo, ampak tudi vzgojevati sinove posestnikov za razumne gozdarje na očetovem domu. Toda zadnjega namena ne dosežejo niti državne niti druge (na pr. društvene) nižje gozdarske šole. Leta 1905 je bilo na vseh desetih nižjih gozdarskih šolah 269 absolventov, toda samo dva sta šla v domače gozdarstvo. Kot predpogoj za vsprejem v take šole se zahteva meščanska šola ali spodnja gimnazija, oziroma nižja realka. Govornik misli, da je to za one, ki se hočejo posvetiti domačemu gozdarstvu, prevelika zahteva, ki odvadi fante od dela in jih ravno radi tega tira v tuje lažje službe. Nujno potrebno pa je, da se vpelje na vseh dosedanjih gozdarskih šolah pouk o zadružništvu. Od te zahteve ne bomo odstopili. Govornik zahteva, da bi država ustanovila nižjo gozdarsko šolo za Spodnji Štajer, ki bi naj vzgojevala posestniške sinove ne toliko za državno službo, kakor za domačo uporabo. Minister dr. Ebenhoch je takoj odgovarjal na izvajanja dr. Koroščeva ter obljubil, da se bo oziral na njegovo željo glede pouka o zadružništvu ter tudi šoli na Spodnjem Štajerskem ne bo nasprotoval, ako se bo zanjo pokazala potreba.

Državni gozdi.

Državni gozdi, o katerih upravi poroča knez Auersperg, so prideljeni šestim ravnateljstvom, in sicer na Dunaju, Gmundenu, Solnogradu, Gorici, Inomostu in Lvovu. Država ima gozdov vsega skupaj 718.397 ha, njiv, travnikov in vrtov 8227 ha, planin in pašnikov 52.462 ha, družega sveta 2605, skupaj 781.691 ha sveta. Skupni stroški za leto 1908 se proračunavajo na 12.302.290 K, dohodki pa na 16.757.820 K, torej utegne iznašati prebitek 4.255.530 K.

Na Kranjskem je državnega gozda 10.654 ha, njiv 75 ha, planin 187, skupaj 10.917 ha sveta; dohodki se proračunavajo na 395.540 K, stroški na 263.390 K, prebitek na 132.150 K.

Na Štajerskem ima država vsega sveta 41.712 ha; dohodki 813.450 K, stroški 637.110 K, prebitek 176.340 K.

Na Koroškem je državnega sveta 15.556 ha; dohodki 226.680 K, stroški 174.890 K, prebitek 51.790 K.

Na Primorskem ima država 14.078 ha; dohodki 412.230 K, stroški 336.920 K, prebitek 75.310 K.

V Dalmaciji je brez Vrane državnega sveta 6401 ha; dohodki se proračunavajo samo na 5090 K, stroški pa na 85.360 K, torej doplača država nad 80.000 kron. Poleg tega ima država posestvo Vrana ob jezeru istega imena. Posestvo meri 7015 ha; dohodki za leto 1908 so proračunjeni na 200.150 K, stroški pa na 213.560 K, torej bode primankljaja 13.410 K.

Knez Auersperg je poročal jako obširno in pri raznih točkah grajal državno upravo. Tako n. pr. je država na svojem posestvu Vrana pri Zadru zgradila precej drag živinski hlev; toda finančno ministrstvo ne dovoli potrebnega kredita za nakup živine in hlev stoji prazen.

Poslanec Sylvester je navajal razne želje glede na Solnograško.

Poslanec Žitnik

Je najprvo navajal želje gozdnih delavcev na Vojskem. Teh delavcev je okoli sto, ki žive leto in dan v gozdu, v najvišji vasi

na Kranjskem. Že pred tremi leti sem tukaj v odseku zagovarjal in priporočal njihove želje. Zdi pa se mi, da je ostalo vse pri starem, ker na shodu dne 1. decembra 1907 so ponovili zopet sledeče želje:

Delavci v gozdu in pri grabljah v Idriji naj dobe vsaj 3 K plače na dan.

Provizije naj se jim zvišajo in zagotove zakonitim potom, ne pa milostnim, kakor doslej.

Drva naj delavci dobivajo po znižani ceni; plačila za drva naj se vrše s šeki.

Ako je delavec že pet let v začasni službi, naj se stalno nastavi. Ta želja je gotovo opravičena.

Država naj dela izvršuje v svoji reži, ne pa po zasebnikih. Država naj sprejema le izučene delavce, da se preprečijo premnoge nesreče.

Kar pa moram posebno priporočati, je zahteva, da država zavaruje vse svoje delavce proti nezgodam. Res, da zakon tega ne zahteva, kar je naravnost nečuvono z ozirom na mnoge nezgode; toda država je moralno obvezana, da zavaruje svoje delavce.

Tudi voznikom v državnih gozdih naj se primerno zvišajo plače ter v slučaju nezgod dovolijo provizije.

Ker pa je moj tovariš že izročil v tem oziru gospodu poljedelskemu ministru obširno spomenico, zato ne nasvetujem posebne resolucije, pač pa toplo priporočam vse v spomenici našete želje in zahteve.

Lovske pravice.

Poslanec Žitnik nato opozarja vlado in odsek na sledeči jako zanimivi slučaj.

Povodom zemljiške odveze leta 1861 je država od svojega gozda pri postojnski graščini svojim bivšim opravičencem v 19 podobčinah in vaseh odstopila 6000 oralov gozda v last. Pridržala pa si je graščina lovsko pravico na večne čase. Na tem mestu ne morem obširno navajati vse zakone, katerim nasprotuje ta čin državne graščine. Gotovo pa ne soglašajo z lovskim patentom iz leta 1849, ne s cesarskim patentom iz leta 1853, še manj pa z najvišjim odlokom z dne 30. sušca 1859.

Dalje jasno določa § 481. o. d. zakona, da je servituta lovske pravice veljavna le tedaj, ako je vknjižena v javni knjigi.

Tega pa država ni storila do novembra 1906, torej nad 40 let. Jaz sem že leta 1906 v tem oziru v zbornici vložil obširno interpelacijo. Poljedelsko ministrstvo pa menda še sedaj proučuje v moji interpelaciji našete zakone, ki govore proti vknjižbi in seveda tudi proti lovski pravici države.

Udeleženci so nastopili dvojno pot. Nekateri so vložili prošnje na okrajno glavarstvo v Postojni, naj vso lovsko zakupnino povrne dotičnim posameznim lastnikom gozda, katerih je sedaj okoli 500, ali pa jim prepusti lovsko pravico. Ta pritožba je v treh letih srečno dospela do deželne vlade, kjer sedaj leži.

Nekateri posestniki pa so nastopili pravdno pot. In čujte! Deželna kot rekurzna sodnija je ugodila pritožbi posestnikov. Finančna prokuratura se je pritožila na najvišje sodišče, katero je zavrglo pritožbo finančne prokurate ter razsodilo, da se je država v protislovju z zakonom vknjižila za lovsko pravico. S to razsodbo pa je posredno izrečeno, da erar nima lovske pravice v teh gozdih. Kar pa velja za dvajset posestnikov, to velja v tem slučaju tudi za vse druge. Zato sem hotel nasvetovati resolucijo, naj gospod poljedelski minister ukrene potrebno, da deželna vlada v omenjenem smislu ugodno pritožbi in tako ostalim posestnikom prihrani pravdne stroške. Ker pa bi zbornica v najugodnejšem slučaju šele maja mogla odobriti to resolucijo, zato izročim raje spomenico, ki naj bi jo gospod poljedelski minister s potrebnim navodilom poslal deželni vladi v Ljubljani.

Ker je gospod poročevalec obširno govoril o željah okrajnih gozdarjev in o servitutah, zato se pridružim njegovim izvajanjem. Glede na servitute opomnim samo to, da so za kmeta bolj servitute v državnih gozdih, nego odkupnine. Država naj opravičencem daje drva in nastilo. Ako pa se država odkupi, more se zgoditi, da upravičenci porabijo denar in nimajo ne drv ne denarja.

Minister dr. Ebenhoch

Je odgovarjal vsem predgovornikom. Izjavil je, da bi rad ustregel vsem izraženim željam, ko bi bilo to odvisno le od njega. Toda veljavno besedo ima tudi finančni minister. Vendar pa minister obljubi, da hoče zahtevati večji investicijski zaklad za pota in druge naprave v državnih gozdih.

Glede c. kr. okrajnih gozdarjev je obljubil, da se ustanovi nova vrsta s te-

meljno plačo 1600 kron in da dobe značaj državnih poduradnikov.

Glede gozdnih delavcev na Vojskem je minister izpovedal, da se pripravljajo provizijski statut. Sto delavcev bode stalnih in dobe tudi provizijo namesto miloščine; le nekaj delavcev ostane začasnih, ki pa se v določenem času pomaknejo med stalne. Vsi delavci dobe drva kot deputat in vpelje se zavarovanje proti nezgodam. Isti oženjeni delavci, ki nimajo stanovanj, dobe po 50 kron stanarine, neženjeni pa 30 kron. Najemnina v državnih hišah pa se opusti. Ministrov odgovor je napravil najboljše vtis.

Koroški poslanec Walcher je ostro bičal upravo, ki pod roko visoki gospodi daje v najem lov po jako nizki ceni. Ako morda kdo dvomi, da ni resnična ta trditve, potem pa naj vlada predloži odseku posamezne lovske pogodbe.

Govorili so še dr. Kozlovski, grof Kolovrat, Seitz, Malik, Maštalka, Rolsberg, Beer, Wasilko in poročevalec Auersperg. Odsek je odobril proračun.

Delegaciji.

Bosna.

Odsek avstrijske delegacije za zunanje zadeve obravnava o okupacijskem kreditu. Poročevalec Vuković pohvali prizadevanja skupnega finančnega ministra, da v Bosni uvede narodnostni in verski mir, zdi se mu pa, da reforme napredujejo prepočasi. Treba vpeljati ljudsko zastopstvo ter domačine nastavljeni v upravi. Najnujnejše pa je agrarno vprašanje, izboljšanje kredita, zadružništvo, omejitev izseljevanja itd. Obenem s tiskovnim zakonom naj se tudi uredi združevalna svoboda. Potrebna je službena pragmatika za uradnike ter postava, ki jamči neodvisnost sodnikom. V mestih naj se uvede oblatorični šolski pouk, reformira občinska uprava v smislu večje avtonomije itd. Kramar se zavzame za deželnozbornsko zastopstvo, enakopravnost za kristjane in mohamedance, Hrvate in Srbe. Sviri proti sandžakški železnici, ki bi nas utegnili spraviti v konflikt z Rusijo in zagovarja železnico Špica-Monastir in Alzano-Bugojno, s čemer bi se zvezalo Srbijo z Adrijom. — V popoldanski seji govori minister Burian, ki razvija svoj program glede okupiranih dežel: oživljati politične in gospodarske razmere po načrtu in korakoma. Vez z monarhijo je nerazrušljiva; razvoj okupiranih dežel ne sme škoditi strukturi ali obstanku monarhije. Vsa veroizpovedanja morajo biti enakopravna. Vprašanje o samoupravi možnimov se utegne ugodno rešiti. Minister napoveduje zakone o družtvih, zborovanju in domovih ter govori o organizaciji občin in okrajnih odborov, ki bodo prva stopinja do parlamentarizma.

Vojni odsek.

Odsek se je včeraj popoldne bavil z izrednim proračunom za vojsko. Poročal je grof Clam-Martiniz. Vojni minister Schönaich pravi, da mu je finančno ministrstvo znižalo kredit od 20 milijonov na 7. Vsled tega trpijo mnoge postavke proračuna. Poljske železnice bi se drage volje uporabljale za javne namene, ako bi se dobilo interesentov. Za kolesa z motorji še nimamo primerne tipa. Dotacijo za orožne vaje bo treba zvišati. Minister opisuje novi top, s katerim bo moštvo po dveh letih vežbanja zamoglo uspešno ravnati. — Delegat grof Latour utemeljuje svoj predlog glede zvišanja častniških plač. Ogrska vlada spravlja to vprašanje v zvezo z raznimi novotarijami na vojnem polju, avstrijska pa hoče potreščino znižati od 9 milijonov na 7. Vsled teh težkoč še stvar ni dozorela.

Ogrska delegacija.

V včerajšnji plenarni seji ogrske delegacije je fml. Hoffmann izjavil, da bi vojni minister najrajši videl, če bi se vprašanje o ureditvi častniških plač končno rešilo enkrat za vselej. Vojno ministrstvo priznava, da treba vojne (brambene) predpise revidirati. Glede poljskih delavcev je že izdana naredba, da se bodo poklicali k orožnim vajam v takih časih, ko se jih najlažje pogreša pri delu na poljih; zlasti ob času setve in žetve se jih ne bo klicalo. Reforma častnosodnega postopanja se že pripravlja. Minister hoče že v prihodnjem proračunu urediti gmotno stanje vojaških zdravnikov. Po tem se je prešlo na podrobno debato.

Baron Rauch.

Včeraj je hrvaški ban na Dunaju dal čas konferiral z ministrskim predsednikom dr. Weckerlom. »Budapesti Hirlap«

piše o priliki vožnje bana Raucha skozi Budimpešto na Dunaj, da ban položaja na Hrvaškem ne smatra za sijajnega. Jasno je, da »unionisti« niti ne mislijo na zmago pri volitvah. — Nekemu uredniku »B. H.« nasproti je izjavil ban, da treba mnogo časa in potrpljenja za rešitev težavnega hrvaškega konflikta. Kar se je v desetletjih zapletlo, tega ni mogoče razrešiti v dveh mesecih. Ban je prepričan, da je njegova politika dobro hrvaška, obenem pa tudi dobro ogrska. On da spoštuje postavo in ne bo segel po nasilstvu. — Minister za Hrvaško pl. Josipovič je izjavil »Pester Lloyd«, da ne vé ničesar o tem, da bi bil ban Rauch zaprosil za avdijenco pri Nj. Veličanstvu. Volitve v sabor bodo okrog 1. marca. Naloga sabora bo pred vsem volitev odposlancev v skupni državni zbor in proračun. — »Neues Pester Journal« pravi, da ni mogoče misliti na daljnje koncesije Hrvaški. S tem, kar je pooblaščen ban Rauch, da je mera koncesij polna. List upa, da tudi sedaj zopet zmaga unionistična misel, kakor je zmagala pred desetimi in dvajsetimi leti.

× × ×

Ban Rauch predloži danes cesarju na Dunaju predlog glede na sklicanje sabora. Sabor se bo sklical najbrže 12. marca. Volitve hoče vlada po vsem Hrvaškem izvesti v enem dnevu in sicer koncem februarja. — Današnja »Reichspost« objavlja situacijski članek iz Hrvaške, v katerem piše med drugim, da vlada ne bo pustila Supila voliti, ker ni volilni upravičenec, kajti je inozemec. Sabor da ne bo dolgo zboroval, ker bo takoj prišlo do ostrih konfliktov s hrvaško delegacijo v ogrskem državnem zboru in z deželno vlado.

Novi živoljenjski znaki kamore.

Rop pri kapitanu Fabbioniju. — Ukradeni dokumenti o »Mala vita«. — Policijski agenti — tatovi.

Najprvo vprašanje: Kaj je »Mala vita«? Pod izrazom »Mala vita« razumejo po celi Italiji zločinsko življenje v splošnem pomenu. V južnoitalijanskih provincih znači »Mala vita« (hudobno življenje) posebno ime za skrivne zveze kamore in mafije, za organizacije, ki so zelo razširjene ter imajo svoje privrčence v vseh ljudskih slojih. In namen, katerega te organizacije zasledujejo? Glavni namen teh organizacij je: izvršiti različne zločine in ako le mogoče tako, da ostanejo izvršitelji ne-kaznovani. Da se to bolj gotovo zgodi, za to skrbijo že policaji. Policija? Seveda, saj je del policije pri teh organizacijah ter ima — dobiček od tega. — Prav italijansko!

Toda k slučaju! Pred nekaj časom so člani teh organizacij vlomili pri kapitanu orožnikov Fabbioniju, ki je prisegel, da hoče popolnoma iztrebiti kamoro. Vsled vloma ni imel velike škode; ukradenih mu je bilo le nekaj srebrnih žlic. Toda ravno ta nenavadna okoliščina je vzbudila sumnjo. Odkrili so namreč, da vloma niso izvršili iz dobičkaželjnosti, temveč so se hoteli polastiti dokumentov, ki jih ima v posesti kapitan. Velikega pomena so ti dokumenti v procesu Cuocolo in zelo kompromitirajo policijske agente in mnogo drugih oseb, ki vživajo v Neapolju velik ugled.

Namera se jim je posrečila, če tudi ne v zaželenem obsegu. Posrečilo se jim je namreč odnesti le nekaj kopij iz protokolov. Par dni kasneje je bilo vrženih v nabiralnike več ukradenih na Fabbionija naslovljenih pisem. To samo na sebi še dolgo ne bi privedlo na sled vlomilcem. Dne 2. januarja je našel nek uradnik v bližini luke več spisov; on jih je pobral, pregledal ter spoznal, da so protokoli, ki jih je sestavil »maresciallo« orožnikov v Castellantare Somella. Uradnik je takoj sporočil svojo najdbo »maresciallo« Milano, ki je takoj obvestil Sommella. Ta je hitro odšel v Neapolj ter si dal pokazati mesto, kjer so bili spisi najdeni. Preiskava je do-gnala, da je ondi pustila spise neka konfidentinja pri kvesturi. Nek policaj ji je za to uslugo ponudil dve liri, kar je pa ona odklonila. Vsled tega odkritja se je prepad med orožniki in policijo še bolj povečal. Mogoče, da se posreči naporu orožnikov, te organizacije polagoma iztrebiti. Kajpada je malo upanja, da se to posreči.

Ob grobu Jožefa Cotiča.

V nedeljo je umrl v Mirnu naš vrli Jožef Cotič, predsednik »Katoliškega delavskega društva«. Bil je to eden onih mož v naših vrstah, ki so orali ledino kršćansko-socialne organizacije, kateri je posvetil vse svoje moči do zadnjega. Lepi pogreb v tork popoldne je pričal, da se njegovi tovariši in pa tudi naša organizacija zavedajo, kaj jim je bil Jožef Cotič. Po-

greba se je udeležilo zastopstvo »Slovenske kršćansko-socialne zveze« v Ljubljani z zastavo, zastopstvo »Slovenske kršćansko-socialne zveze« in delavskega društva v Gorici in pa velika množica njegovih delavskih tovarišev. Po nekaterih tovarnah in delavnicah je ta čas počivalo delo. Skoro polnoštevilno se je udeležilo pogreba »Katoliško delavsko društvo« v Mirnu z zastavo in pevski zbor, ki je lepo prepeval žalostinke pred hišo žalosti, pel med mašo v cerkvi in na grobu. Po slovesni sv. maši, ki jo je daroval č. g. kurat Abram, je imel ginljiv govor č. g. župnik Rojec. Na grobu pa se je poslovil v ginljivih besedah od rajnika zastopnik ljubljanske »Zveze« g. Jakopič. Nobeno oko ni ostalo suho. — Dragemu pokojniku kličemo: Lahka ti zemlja! Uživaj plačilo za svoje delo in trud gori pri Onem, čegar naukov si se vedno držal kot kremenit značaj. Tvoj lepi vzgled naj bo v bodrilo nam! Žalujemo družini pa naj ljubi Bog dá svojo tolažbo!

VSTAJA V BOSNI?

Razmere v Bosni so tako napete, da oficiozna »Bosnische Post« piše, da se je resnično bati nove »hadžilojske dobe«, to je — vstaje! Vpoklicani so rezervni orožniki. — »Reichspost« poroča, da je cesar poklical poveljnika 15. zbora, fml. Winzorja, na Dunaj k sebi in se je Winzor že odpeljal. Gre se za vojaške odredbe, ki so v zvezi z nemirnim in opasnim položajem v deželi.

OGRSKA JUSTICA.

Državno pravdnistvo je dvignilo obtožbo proti 59 slovaškim prebivavcem v Črnovi, med njimi proti 27 ženam zaradi znanega »krvavega posvečenja« ondotne cerkve od strani mažarskih žandarjev. Pravdnistvo toži Slovake zaradi:

1. Hujskanja proti uradnim in privatnim osebam;
2. nasilstva in
3. — proslavljanja kaznivih dejanj.

AVSTRIJSKO-SRBSKA TRGOVINSKA POGODBA.

V včerajšnji seji delegatov se je glede na trgovinsko pogodbo z Avstrijo in Srbijo doseglo popolno sporazumljenje.

ČASTNIKI PROTI SRBSKEMU PRESTOLONASLEDNIKU.

»Frankf. Ztg.« poroča, da devetnajst srbskih častnikov ostentativno ni pozdravilo srbskega prestolonaslednika, ko je v Belgradu prišel v častniški kazino.

POLJAKI.

Nemški cesar. — Družabno bojkotiranje Nemcev na ruskem Poljskem.

V Varšavi hotelirji niso hoteli ob priliki proslave rojstnega dne nemškega cesarja dati svojih prostorov na razpolago nemški koloniji za banket. Nemci so morali naposled banket prirediti v kazinu peterburškega gardnega polka. Toda, ko so tu nemškega generalnega konzula predstavili knežnji Koscielski, se je ta obrnila stran, češ, da z zastopnikom nemškega cesarja noče ničesar opraviti imeti. Ta dogodek je vzbudil velikansko senzacijo in je signal za splošno družabno bojkotiranje Nemcev na ruskem Poljskem.

Kaj bo s protipoljsko razlastitvijo postav, je še vedno negotovo. Napadi angleškega časopisja na prusko sirovost, pomenljivi protesti v avstrijski delegaciji, govor kardinala Koppa v pruski gospodski zbornici ter bistvena izpremenitev

predloge v komisiji gosposke zbornice, to se je močno vplivalo na cesarja Viljema II. Vzlic temu se je bati, da Bülow pregovori gosposko zbornico, oziroma komisijo, ki bo v soboto imela drugo branje predloge.

IZPREMEMBA ŽELEZNIŠKE PRAGMATIKE NA HRVAŠKEM.

Minister Kossuth je te dni sprejel odposlanstvo železniških strojevodij, ki so mu predložili spomenico ter ga prosili, da izpremeni one točke železniške pragmatike, ki se tičejo zaračunanja kilometrine, plače na ure in imenovanja vezbenecv. Minister je izjavil, da stori vse, da se bo te hibe, ki so pri velikih zakonskih načrtih razumljive, poravnilo.

RUSIJA, FRANCOSKA IN ITALIJA PROTI AEHRENTHALU.

Rusko časopisje dalje napada Aehrenthala, češ, da se je z Nemčijo in Turčijo zvezal proti Rusiji, katero hoče na Balkanu izpodrinuti. Dognano je, da povzroča dopise v »Novem Vremenu« minister za zunanje zadeve Izvolskij sam. — »Figaro« piše, da je Avstrija onemogočila s svojo zvezo s Turčijo vse reforme v Makedoniji. Avstrija da se je s svojim reformnim mandatom na Balkanu okoristila, da je dosegla sandžaško železnico in zvezo monarhije s Solunom, ki naj postane drugi Trst. — »Petit Parisien« zahteva, da odstopi Aehrenthal! Kjer se gre proti Avstriji, tam seveda našega »zaveznika«, ljube Italije, ne sme manjkati. — »Stampa«

Obrt obstoji že nad 30 let!	
Domača zanesljiva trdka!	Aleksander Götzl, podobar in pozlatar in izdel. oltarjev Ljubljana, Wolfove ulice šte. 1, nasproti franciškanski cerkvi. Slavnemu občinstvu, osobito pa velečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom priporoča svojo dobro urejeno delavnico za vsakovrstna cerkvena dela, kakor altarje, prižnice, tabernakelne itd., ter zagotavlja kolikor moč umetno in fino ter trpežno izdelavo vseh v to stroko spadajočih del po lastnih ali predloženih načrtih. Cene zelo zmerne! Priznana dovršena dela! Načrti in slike že izdelanih predmetov so vedno na razpolago ter pošiljam iste radovolje na vpogled. — V zalogi so vedno razna razpela, kipi in vsakovrstni okvirji za cerkvene in druge slike v veliki izbori, najnižje cene. Z odličnim spoštovanjem Aleksander Götzl, podobar in pozlatar.
	361 5—2
	Obrt obstoji že nad 30 let!

Oživiljeni Prešeren! Najoriginalnejši književni pojav! — Ves Prešernov rokopis za 20 K. —

Našel se je lastnoročni Prešernov rokopis „Poezij“, ki ga je zložil za prvi njih natis! Podpisana tiskarna ga potem subskripcije izda v polnem obsegu (168 strani) v natančnem posnetku (faksimile) z vsemi pripiski.

Izvod, v svinjsko usnje vezan, bo stal 20 K.

Naročila naj se izvolijo doposlati do 20. februarja podpisani turdki. Prospekt in vzorec se pošlje na željo na vpogled.

Blasnikova tiskarna, Ljubljana (Breg).

meni, da za celo zadevo tiči Nemčija, ki hoče Rusijo izpodrinuti.

FRANCOSKI SVOBODOMISELCI.

Govori se, da je francoski pravosodni minister Briand nekje povedal, da je z denarjem francoskih cerkvenih redov Švica podpržavila svoje železnice! Denar so ji prišpekulirali svobodomiselni likvidatorji.

NA PORTUGALSKEM.

Žalostni pogreb morivcev.

Kraljeve morivce so pokopali natiho-ma. Spremili so jih le policaji in uradni zdravniki. Duhovnika ni bilo. Predno so jih izročili materi zemlji, so krste še enkrat odprli in trupla, ki kažejo strahovite udarce in preseke od sabelj, agnoscirali.

Neednost med ministri.

V ministrskem kabinetu se je pojavilo nespোরazumljenje, ker več članov kabine-ta obsoja namero kralja, pomilostiti zločince in uporne vojščake. — Kralj Manuel hoče še letos obiskati španskega in angleškega kralja. Bati se je, da do tedaj ne izgubi prestola, če se kaj hujšega ne primeri.

Predsednik senatove komisije za delavsko starostno preskrbo je izjavil, da bi delavsko zavarovanje prvo leto stalo 282 milijonov, potem doseglo višek 545 milijonov in konečno ostalo vsako leto pri stalnem znesku 425 milijonov. — Denarja za delavsko zavarovanje pa ni, ker so mislili za to uporabiti cerkvi zaplenjeno premoženje, pa so ga zaplenjevalci sami požrli.

KROJAČI POZOR!

Popolnoma novi šivalni stroj **Ring-schiff** se radi bolezi takoj po nizki ceni proda; kje pove **upravništvo tega časopisa.** 359 2—2

Proda se ali da v najem

blizu mesta Kamnik se nahajajoča, že 60 let obratovana

opekarna

z veliko zidano pečjo, izborno veliko zalogo ilovice. Posebno ugodno za interese bližnje gradbe nove železnice Kamnik-Velenje. — Vprašanja naj se pošiljajo **Al. Praschniker-jevim dedičem v Kamnik, Kranjsko.** 331 3—2